

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO 25, 2014 • Vol. CV Nr. 34 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 03-24 –2014

Nusileido lėktuvas, atskraidinęs susitikimo iniciatorių – JAV prezidentą Barack Obama.

EPA-ELTA nuotr.

Branduolinio saugumo viršūnių susitikimas – be Putino

Pasitinkama Lietuvos vadovė Dalia Grybauskaitė. R. Dačkaus nuotr.

Haga (ELTA) – Kovo 24 d. Hagoje prasidėjusiame pasaulio šalių vadovų dviejų dienų susitikime branduolinio saugumo klausimais daugiausia dėmesio turėtų sulaukti branduolinio terorizmo grėsmės. Lietuvai susitikime atstovauja Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Nepaisant šios tarptautiniu mastu aktualios grėsmės, tarptautinių santykių ir saugumo žinovai teigia, kad branduolinius klausimus susitikime greičiausiai užgoš karinė krizė Ukrainos Krymo pusiasalyje. – 3psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Vilties aitvarai plasnoja į Lietuvą – 4 psl.

Lietuvių šventovė – ant praradimo slenksčio. – 6 psl.

Popiežius pasveikino vyskupą J. Matulaitį

Kaišiadorių vyskupas emeritas Juozas Matulaitis šiais metais mini kunigystės 50 metų ir vyskupystės 25 metų jubiliejines sukaktis. Šia proga Kaišiadorių katedroje kovo 23 d. vyskupas emeritas, kartu su Lietuvos vyskupais, celebravo šv. Mišias.

Mišių įžangoje buvo paskelbtas Jo Šventenybės Popiežiaus Pranciškaus sveikinimas – palaiminimas vyskupui jubiliatui:

„Garbingąjį Brolių Juoza Matulaitį, buvusį Kaišiadorių Vyskupą, sveikiname su auksiniu Kunigystės ir sidabrinio Vyskupystės Jubiliejumi, dar kartą prisimindami jo rūpestingą uolumą, tvarkant jam patikėtą vyskupiją, veikimą vienybėje su kunigais bei rūpestį pašaukimais ir taip pat tvirtą meilės Bažnyčiai liudijimą. Ir pareiškiame Mūsų dvasinį palankumą, o tuo pačiu, užtariant Švenčiausiajam Mergelei Marijai ir Šventajam Juozapui, su meile suteikiame jam Apaštališkąjį Palaiminimą – Dievo malonių nešėją, prašydami jo maldų

Kaišiadorių vyskupas emeritas Juozas Matulaitis

už Mūsų Petro tarnystę. Iš Vatikano Rūmų, dvidešimt ketvirtą dieną, vasario mėnesio, du tūkstančiai keturioliktųjų metų. Pranciškus”.

Jubiliejinių sukakčių proga vyskupą jubiliatą vyskupų vardu sveikino Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, SJ, civilinės valdžios

vardu – Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius. Mišiose pamokslą sakė Vilkaiviškio vyskupas emeritas Juozas Žemaitis MIC, šiais metais taip pat švenčiantis vyskupystės 25 metų jubiliejinę sukaktį.

Kaišiadorių vyskupijos kurijos info

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Didžiausias gyvenimo menas – suprasti gyvenimą. – E. Ožeškienė

IŠ REDAKCIJOS

Kaip surasti 10 lietuvių?

VAIDA LOWELL

Čikagoje, New Yorke ar Bostone netrūksta lietuvių. Kur pasisuksi – jų apstu. Lietuviški telkiniai čia labai aktyvūs, netrūksta lietuviškų renginių. Stebiuosi, kaip amerikietišku ritmu visur skubantys, dirbantys ir šeimas auginantys lietuviai suspėja visur dalyvauti. Bet juk sakoma, – jei noro yra, suspėti galima visur.

Situacija yra kiek kitokia nutolus nuo lietuviškų bendruomenių centrų. Kaip pavyzdį paminėsiu Maine valstiją. Oficialios Lietuvių Bendruomenės čia nėra. Prieš porą metų man pačiai kilo idėja pasidomėti, ko reikia norint sukurti vietinę bendruomenę. Paaiškėjo – energijos, steigiamojo susirinkimo ir bent 10 lietuvių. Energijos lyg ir netrūksta, idėjų yra, o štai surasti 10 bendraminčių lietuvių, kurie sutiktų aktyviai įsitraukti į Bendruomenės steigimą ir valdymą, ne taip jau lengva rasti. Negaliu sakyti, kad Maine lietuvių nėra. Pavienių ir išsimėčiusių – tikrai yra, bet Maine valstija neturi metropolio, kuris būtų traukos centras. Portlandas – didžiausias valstijos miestas su maždaug 80,000 gyventojų, nepretenduoją lygiuotis su Bostono ar Čikagos didmiesčiais. Portlande netrūksta įvairiausių gyventojų, bet jų dauguma – somaliečiai. Gerai paieškojus, galima rasti ir lietuvių, bet jie įsisukę į savo veiklas – darbus, studijas, kasdienes reikalus ir burti tautiečius į bendruomenę nemato didelio reikalo.

Maine valstija pritraukia daug laikinų gyventojų. Daug lietuvių studentų čia atvažiuoja vasarą padirbėti sezoninių darbų. Ši Naujosios Anglijos regiono valstija lankytojus traukia nesibaigiančiais paplūdimiais, jaukiomis kavinukėmis, galerijomis, švyturiais, senovinių daiktų parduotuvėmis ir žinoma, omarais. Pakrantėmis nusidriekę mažiukai miesteliai turi savo pulsą, kuris labai skiriasi nuo

didmiesčių bruzdesio, prie kurio labai lengva prisiprasti. Vietiniai mėgaujasi gamtos ir sezonų diktuojamais užsiėmimais – plaukioja baidarėmis, motorlaiviais ir burlentėmis, važinėja sniego automobiliais, visureigiais, slidinėja, žvejoja, medžioja...

Neslėpsiu, Amerikoje praleistas dešimtmetis apšlifavo gimtąjį akcentą, tačiau jis nedingo. Dažnas pašnekesys būtent ir prasideda smalsiu klausimu

apie akcentą. Vieni pašnekovai palinksi galvą ir pralemena: „Aaa... Rusija“, kiti labai entuziastingai pasidalina savo žiniomis apie Lietuvą.

Visai neseniai buvau pakviesta į vietinės miestelio bendruomenės organizuojamą „Pecha Kucha“ (su lietuvišiais nesusijusį) vakarą pristatyti savo pasirinktą temą. „Pecha Kucha“ vakarai naudoja specialų pristatymo formatą – pranešėjas pristato 20 skaidrių, kurios keičiasi kas 20 sekundžių. Žiūrovams tai galimybė pajusti miesto pulsą. Prieš maždaug dešimtmetį renginio formatą išrado Japonijos architektai. Renginio pavadinimas „Pecha Kucha“ japoniškai reiškia patį šnekėjimo garsą (angliškas analogas būtų „chit-chat“), reiškiantis trumpą kalbą). Temos turi būti nesudėtingos, nekomercinės, pristatančios patį pranešėją, jo kūrybą, asmenybę, talentus, kelionių išspūdžius ir pan. Renginio

formatas išplito kaip virusas po visą pasaulį ir dabar organizuojamas daugiau nei 700 skirtingų pasaulio miestų. Vakaro metu paprastai temas pristato 8 – 12 pranešėjų.

6 minutės ir 40 sekundžių – tiek truko mano pristatyta tema „Lithu-WHAT?“ (Lietu-KAS?). Sausakimšoje galerijoje žiūrovai smalsiai sekė skaidres ir pasakojimą apie Lietuvą, Nepriklausomybę, tradicijas, krepšinių, kalbą ir mano pačios istoriją. Žiūrovai kikenė, išgirdę greitakalbę „geri vyrai gerą girą gerą dieną gerai gėrė“ ir linksėjo galvomis, kalbant apie įsimintą JAV ir lietuvių krepšinio dvikovą Sydney Olimpinėse žaidynėse.

Po renginio žiūrovai dėkojo už informatyvų pasakojimą ir tikino išgirdę daug įdomios informacijos apie mažai žinomą šalį. Salėje buvo ir keletas vietinių amerikiečių, kurie minėjo lankęsi Lietuvoje, Vilniuje, o savo suvenyrų kolekcijose dar tebesaugo užsilikusius talonus. Buvo ir tokių, kurie paminėjo esą sutikę lietuvių kituose Maine miesteliuose. Bet labiausiai nustebino pusamžė moteris, užkalbinusi mane lietuviškai. Lietuvių tėvelių Amerikoje užauginta, už amerikiečio ištekėjusi moteris pasidžiaugė, kad skaidrėse matyti vaizdai jai buvo labai pažįstami. Atsisveikinant jos amerikietis vyras ištarė: „Buvo malonu susipažinti“. Čikagoje ar New Yorke tokios pažintys nieko nestebina – jų apstu. Tačiau Maine kiekviena tokia pažintis – vertinga, lietuvių surasti čia nėra labai lengva.

Labiausiai man smalsu, kiek žiūrovų, grįžusių namo, suprendė „pagooglinti“ ir sužinoti daugiau apie Lietuvą, pasidalinti savo išspūdžiais su pažįstamais, ir, galbūt, įtraukti Lietuvą į atostogų planus.

LAIŠKAI

REQUIEM DVIGUBOS PILIETYBĖS KLAUSIMUI

Krymo okupacija ir Rusijos pasų dalinimas visiems buvusiems Sovietų Sąjungos piliečiams turėtų galutinai užbaigti mūsų tarpe plačiai gvildentą dvigubos pilietybės klausimą. Po įvykių Ukrainoje, dvigubos pilietybės įgyvendinimas Lietuvoje galėtų lengvai privesti prie Lietuvos „kryminizacijos“ išdalinant Rusijos pasus visiems nepritariantiems nepriklausomai Lietuvai ir (arba) nepatenkintiems esama valdžia. To pasekoje, Putinui būtų suteikta puiki proga gelbėti savo tautiečius, kurių būtų daug daugiau nei dabartiniu metu rusakalbių. Tai leistų jam taip pat teigti, kad tai yra didelės žmonių

dalies noras sugrįžti į Rusijos tautų šeimą.

Kad išvengtų Rusijos priekabių, Lietuva turėtų laikytis griežtos nepiliečių apsigyvenimui Lietuvoje leidimų politikos. Pvz., bet kuriam Lietuvos gyventojui išsigijus kitos šalies pilietybę, būtina juos automatiškai išprašyti iš Lietuvos kaip praradusių Lietuvos pilietybę be teisės likti gyventi Lietuvoje, nebent jie prašytų ir pereitų per apsigyvenimo užsieniečiui leidimo procedūrą. Išskirtiniai palengvinimai apsigyventi turėtų būti tik Lietuvoje gimusiems bei esamų piliečių vedybų partneriams nepiliečiams bei jų vaikams, anūkams ir proanūkiams. Jie taip pat turi turėti teisę sugrįžus apsigyvenimui Lietuvoje atstatyti arba gauti

Lietuvos pilietybę be didelių formalumų, bet atsisakant kito krašto pilietybės.

Nenoriu kištis į dvigubos pilietybės klausimą, bet Rusijos elgesys dalinant pasus Ukrainoje turėtų galutinai sustabdyti ir užbaigti šio klausimo tolimesnį svarstymą. Nedelsiant reikia užkirsti kelią sąmoningam Rusijos piliečių skaičiaus Lietuvoje didinimui, kuo būtų sudaromos teisinės sąlygos jos nepriklausomybės pakirtimui.

Stasys Bačkaitis
Great Falls, Va.

APIE ŠV. BOSKO RELIKVIJAS

Apie Šv. Jono Bosko relikvijas vyskupas Kėvalas („Draugas“, 2014-

03-11) ne visai tiksliai pasisakė, kad tikėjimas, o ne relikvija, gydo. Vien Dievas gydo, bet Šventųjų nuopelnai (su Kristaus Atpirkimu sujungti) mums neša malonių ir turi galios permeldžiant Dievo Gailestingumą. O **Bažnyčia** duoda mums paskatinimą tų malonių prašyti per sakramentalijas, šventųjų kūno dalis, jų vartotus daiktus ir kitokias relikvijas. Nuo pat Dievo Sūnaus **Įsikūnijimo**, gyvename ir dvasiniame, ir medžiaginiame pasaulyje. Per Šventų asmenų aukas ir maldas mes maldaujame Dievo malonių, ir paliesdami relikvijas, **rodome** tikėjimą, viltį bei meilę.

V. Rūta Udrienė
Jackson, MI

Laiškų ir nuomonių kalbos
stiliaus redakcija netaiso

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME „DRAUGĄ“! – www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

! Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

! Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

EP pirmininko patarėjas: reikėtų pripažinti ES bejėgiškumą

GIEDRĖ SANKAUSKAITĖ

Keletą mėnesių trunkanti krizė Ukrainoje kelia nerimą visam pasauliui. Europos Parlamento (EP) pirmininko Martin Schulz patarėjas Rytų Europos kaimynystės politikos klausimais **Arnoldas Pranckevičius** neabejoja, kad Rusijos grėsmė dar niekada nebuvo tokia didelė nuo Šaltojo karo laikų, tačiau tuo pačiu pastebi, kad pastarieji įvykiai vienija tiek Rytų, tiek Vakarų Ukrainą.

Kaip manote, ar ES efektyviai sprendžia iškilusią krizę dėl Ukrainos?

Kiekvieną dieną gyvename Ukrainos dvasia. Nuolat jaučiame pulsą, kas vyksta tiek Kryme, tiek Kijeve, tiek Maskvoje. Ir aišku, kad iš vienos pusės jaučiame didžiulę frustraciją dėl įvykių. Iš kitos pusės jaučiame didelį bejėgiškumą. Reikėtų pripažinti ES bejėgiškumą tokios saugumo problemos akivaizdoje. Žinoma, ES gali būti labai sėkminga ir efektyvi žaidėja, kalbant apie minkštąją galią, t. y. apie transformacinius, sisteminius pokyčius valstybėse. Taip pat, kada ji veikia taisyklių ir nuspėjimų procedūrų pasaulyje. Tačiau kada pradeda žaisti didžiosios jėgos, pereidamos į galios lauką, ir kai turima reikalų su tuo, kas yra nelabai nuspėjama ir stipriai pavojinga, ES, deja, neranda adekvataus atsako arba per ilgai jo ieško.

Rusija sako, kad ES neturi, ko Ukrainai pasiūlyti. ES tuo tarpu siūlantį Asociacijos sutartį, kur reguliavimų yra begalybė. Kokia šiuo atveju yra ES stiprybė kovoje dėl Ukrainos?

Tikrai labai aiškiai atsakė Maidano žmonės, kurie tris mėnesius ne tik šalo, bet ir klojo žmogiškąją auką dėl Ukrainos ateities. Žmonių veiksmuose buvo užprogramuota tai, ką ir siūlo ES. Galbūt, ir patys nežinodami, jie kovojo už kitokį gyvenimo būdą. Už gyvenimą patikimoje valstybėje, kurioje nevesi tokio masto korupcija. Už gyvenimą valstybėje, kurioje gerbiamos žmogaus teisės, žodžio laisvė ir kiekvienas individas atskirai. Iš esmės, visa tai ir yra europinio pasiūlymo paketas. Tai nėra tik biurokratinės, techninės sutartys su laisvos prekybos aspektais ir tarifų pašalinimais. Tai yra daug svarbesnis, sakyčiau, civilizacijos pasiūlymas. Pakliūti į visai kitą erdvę valstybių, kuriomis pasitiki ne tik tarptautinės rinkos, bet kurios turi galimybę įgyvendinti labai svarbias sisteminės reformas – teisės srityje, rinkimų srityje. Ne tik ekonomikos srityje. Pasiūlymas iš Rusijos pusės, akivaizdžiai matome, kuo jis yra grįstas. Jis yra grįstas baime, nepasitikėjimu bei milžinišku spaudimu ir neaiškia perspektyva. Be to, su gilia korupcija ir labai nešvariais metodais. Tai yra kitas pasaulis, kuris iš tikrųjų neateina su kvietimu, o bando išiveržti savo paties noru. Ir toks yra skirtumas tarp Rusijos ir ES veikimo Ukrainoje.

Žvelgiant į Ukrainos istorijos cikliškumą galima pamatyti tokią tendenciją – iš pradžių korupcinis režimas, falsifikuoti rinkimai, vėliau Oranžinė revoliucija, visuotinė gyventojų euforija ir tada masinis nusivylimas, kas atvedė prie V. Janukovyčiaus režimo. Kokie gali būti svertai šiuo atžvilgiu, kad būtų užtikrinta, kad panašus scenarijus nepasikartos? Ar įmanoma Ukrainos politika be oligarchų?

Trumpuoju laikotarpiu Ukraina be oligarchų yra neįmanoma. Tai yra sistema, kuri vystėsi kelias dekadas ir tai yra giliai įsišaknijusi sistema.

Ir būtent dabar šnekėdami su naujaisiais partneriais Ukrainoje, mes jiems labai aiškiai galime patarti. Atėjo laikas atversti naują politinį puslapį Ukrainos istorijoje. Jokiu būdu nesiimti keršto ir revanšizmo, bandant vienyti valstybę tiek rytuose, tiek vakaruose.

Ukrainai galų gale reikėtų imtis labai sunkių ir svarbių reformų, kurių nesiėmė ne tik V. Janukovyčiaus, bet ir V. Juščenko vyrausybė.

Paradoksalu, tačiau pati Ukraina šiandien labiau nei bet kada yra vieninga. Rytų regionuose įvykusios provokacijos iš esmės iki šiol patyrė pralaimėjimą ir ten svarbūs jūsų minėti oligarchai šiuo metu užima konstruktyvią ir svarbią poziciją,

Arnoldas Pranckevičius

Martynos Žilionytės nuotr.

bandydami išlaikyti stabilumą ir valstybės vientisumą, ypač Rytų regionuose.

Todėl šiandien visi, rodos, turi bendrą tikslą – išlikti ir išlaikyti valstybę.

Ukraina dabar aiškiai yra kovos arena. Sakoma, kad Rusijos politika taps aiškesnė. Ar ES turi parengus kažkokią viziją, kaip neprarasti, šiuo atveju, Ukrainos?

V. Putino kalbos atskleidžia gilumines Kremliaus mintis ir tolimesnius planus. Prezidentas tokį didelį dėmesį skyrė Vakarų demonizavimui ir agresyviam puolimui prieš Vakarų pasaulį. Ir jo minėtas tikslas – suvienyti Rusų žemes ir atstatyti Rusijos pasaulį.

Viešai išsakoma pagrindinė prezidento V. Putino idėja atsatyti Rusijos dominavimą ne tik regione, bet ir visame pasaulyje. Tai verčia visus labai suklusti.

Manau, kad tai turėtų pažadinti visus Vakarų Europos sostines, nes grėsmė niekada nebuvo didesnė po Šaltojo karo pabaigos.

Jeigu Krymo atveju Kremlius pajus, kad jis nėra nubaustas dėl Krymo aneksijos, tikrai nėra priežasčių manyti, kad Kremlius sustos. Tai yra reali grėsmė.

Vakarams reikėtų ruoštis. Ir ruoštis blogiausiam scenarijui tam, kad būti pasiruošus, o ne būti vėl užkluptiems netikėtai.

34-į Arnoldas Pranckevičius baigė Panevėžio 5-ąją vidurinę mokyklą. JAV Colgate universitete įgijo tarptautinių santykių bakalauro laipsnį. Per šį laiką stažavosi Iliojaus senatoriaus Richard Durbin biure, dirbo Laisvosios Europos radijuje Washingtone, pusmetį gilino žinias Ženevoje. Laimėjęs Rotary pasaulio taikos stipendiją, magistrantūrą baigė Paryžiaus politikos mokslų institute. Stažavosi UNESCO būstinėje Paryžiuje ir Europos Parlamente Briuselyje. Vėliau pusantrų metų patarinėjo prezidentui Valdui Adamkui vidaus politikos klausimais, dirbo EP delegacijų administratoriumi santykiams su Rusija, Ukraina ir Baltarusija. 2009-aisiais tapo EP Užsienio reikalų komiteto administratoriumi, tu pačių metų rugsėjį prisijungė prie EP pirmininko Jerzy Buzek komandos. Buvo pirmas lietuvis EP vadovo komandoje. 2012 m. sausį šias pareigas perėmęs Martin Schulz, liko dirbti su juo patarėju užsienio politikos klausimais.

Balsas.lt

Branduolinio saugumo viršūnių susitikimas

Atkelta iš 1 psl.

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas susitikime neketina dalyvauti ir vietoj savęs pasiuntė užsienio reikalų ministrą Sergejų Lavrovą, kuris, kaip tikimasi, kalbės su JAV valstybės sekretoriumi John Kerry.

Nyderlandų premjero Mark Rutte teigimu, viršūnių susitikimas yra puiki proga akis į akį aptarti Krymo klausimus su Rusijos atstovais. Tačiau, teigiama, įvykiai Ukrainoje neturėtų užgožti tarptautinio branduolinio saugumo klausimų.

„Tarptautinės bendruomenės dėmesys gali būti nukreiptas per kelias akimirkas. Teroristų dėmesys lieka koncentruotas“, – teigė viena iš „Branduolinės grėsmės mažinimo iniciatyvos“ organizacijos vadovių Deepti Choubey.

Į susitikimą atvyko 53 šalių delegatai, įskaitant JAV prezidentą Barack Obama,

ma, Kinijos, Japonijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Prancūzijos, Italijos ir Kanados vadovus. Bendru sutarimu į Hagą nepakviesti Irano ir Šiaurės Korėjos vadovai.

Kadangi branduolinių objektų ir medžiagų apsauga tradiciškai laikoma valstybės vidaus politikos reikalu, viršūnių susitikimo dalyviai susitelkia ties konkrečių valstybių įsipareigojimais ir teisiškai neįpareigojančiais susitarimais.

Į Hagą atvyko Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius William Hague

EPA-ELTA nuotr.

TELKINIAI

Rūta Mikelkevičiūtė ir Eglė Melinauskienė

Vilties aitvarai planuoja į Lietuvą

LORETA STEFFENS

Kovo 15 d., įvyko ilgai lauktas ir kruopščiai organizuotas labdaros renginys „Vilties aitvarai“. Pasaulio lietuvių centras sulaukė kaip niekada gausaus mūsų tautiečių antplūdžio – į renginį atvyko net 500 svečių, neabejingų „Sergančio vaiko namučiu“ steigimui Lietuvoje. Šis projektas sulaukė didelio atgarsio Lietuvos ir užsienio lietuvių spaudoje. Renginys buvo filmuojamas ir bus rodomas per LNK televizijos laidą „Nuo... iki“.

Į labdaros renginį „Vilties aitvarai“ atvyko „Mamų unijos“ prezidentė Eglė Melinauskienė ir garsi Lietuvos žurnalistė Rūta Mikelkevičiūtė, kuri yra šios organizacijos viceprezidentė. „Mamų unija“ nuo 2008 m. globoja vėžiu sergančius vaikus, padeda jiems ir juos auginančioms šeimoms, spręsti psichologines, gydymo, reabilitacijos bei finansines problemas.

„Mamų unija“ ėmėsi iniciatyvos įkurti „Sergančio vaiko namučius“, kurių Lietuvoje dėja, iki šiol nėra ir kurie nepaprastai reikalingi ne tik sergantiems vaikučiams, bet ir jų tėveliams.

„Sergančio vaiko namučiai“ bus ta vieta, kuri suburs onkologine liga ser-

gančio vaiko šeimą ir leis visiems šeimoms nariams būti su sergančiu vaiku ne ligoninėje. Tai bus ne tik apsisistojimo vieta, ten bus suteikiama skausmo specialistų, medikų, psichologų, dvasininkų pagalba. Taip pat namučiai priims ir suteiks galimybę palengvinti simptomus tiems vaikams, kuriems medicina padėti bejėgė.

Prie šio kilnaus tikslo nutarė prisijungti ir Čikagos moterų grupė, kuri jau kelis metus įvairia labdara remia Lietuvoje sergančius vaikus. Taip susikūrė „Vilties aitvarų“ organizacinis komitetas. Kad šis renginys įvyktų, jo organizatorėms teko numinti daug slenksčių ir belstis į daugelį durų. Renginys „Vilties aitvarai“ pavyko puikiai ir paliko daug neišdildomų įspūdžių visiems, kas jame dalyvavo.

Renginys prasidėjo nuo kunigo Algio Baniulio maldos ir linkėjimų Lietuvoje sergantiems vaikams greičiau pasveikti. Po puikios „Kunigaikščių užėigos“ paruoštos vakarienos prasidėjo rimtoji renginio dalis, kurios metu ne vienas iš svečių nubraukė asarą žiūrėdamas Ryčio Januškos dokumentinį filmą apie onkologinėmis ligomis sergančius vaikus ir Namučių būtinumą bei svarbą.

Visus renginio dalyvius pasveikino Lietuvos generalinis konsulas

Kompozitorius Ian Maksim

Dainininkė Lily Galin

Dainininkė Agnė Giedraitytė

Šokėja Mantė Baliukevičiūtė

Čikagoje Marijus Gudynas, palinkėdamas svečiams gero vakaro ir neužmiršti, dėl ko mes visi čia susirinkome.

Toliau sekė nuotaikinga pramoginė programa, kuri pasižymėjo savo įvairove ir puikia organizacija. Pirmoje dalyje galėjome pasiklausyti smagių Lily Galin dainų, kompozitoriaus Ian Maksim kūrinių violončelei. Svečiai taip pat klausėsi smuikininko Gabrieliaus Užameckio ir pianistės Elytės Reklaitis atliekamos muzikos, kurią lydėjo balerinos Mantės Baliukevičiūtės šokis. Renginį vedė Rūta Mikelkevičiūtė ir Juozas Vilkas – apjungė šį šviesų renginį į visumą, skaitydami poezijos ir prozos kūrinius.

Antra programos dalis privertė visus žiūrovus aiktelėti – toks įspūdingas buvo Aido Reklis ir Vladimiro Fedorovo sukurtas „Lėdo šou“. Atrodė, kad šokėjai skraido po sceną skleisdami aplink save nežemišką aurą. Tikrai neliko nė vieno abejingo šių talentingų vaikų pasirodymui. Buvo labai malonu išgirsti ir Čikagoje gerai žinomos Aldegundos atliekamą dainą. Renginys baigėsi dvasinga „Ave Maria“, kurią atliko talentinga jaunoji dainininkė Agnė Giedraitytė.

Negalima nepaminėti ir vienos iš linksmiausių renginio dalių – gyvojo aukciono, kurį su humoru vedė Rasa Ibianskienė ir Juozas Vilkas. Buvo nuostabu stebėti mūsų tautiečių nepaprastą dosnumą ir norą paremti Namučius. Svečiai dosniai aukėjo Namučiams gyvajame ir tyliajame (silent) aukcionuose.

Šis renginys nebūtų įvykęs be gausaus rėmėjų būrio – oficialiu ren-

ginio rėmėju tapo Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje, taip pat savo pagalbą pasiūlė ir garsus advokatas Rimas Domanskis. Neliko abejingi restoranas „Kunigaikščių užėiga“, Ryčio Januškos bendrovė „TVS digital Media“ ir dar daug daug kitų organizacijų bei pavienių asmenų.

Negalio nepaminėti ir didžiausios šio renginio varomosios jėgos – „Vilties aitvarų“ renginio organizatorių tai – Edita Zasimauskaitė, Giedrė Šimonytė-Tulper, Vaiva Vygantas Marchertas, Beata Ivanauskienė, Lina Griškonytė, Aistė Kairys, Rūta Pažemeckienė, Kamilė Nemeikaitė Aguirre, Renata Stapčinkaitė, Inga Zonienė, Austė Šilionokas, Vilma Tamkus, Sandra Krumhorn, Julija Mrazauskienė ir daug kitų savanorių, kurios negailėdamos brangaus laiko ir lėšų įdėjo visą savo širdį į šio renginio organizavimą.

Visos renginio „Vilties aitvarai“ metu surinktos lėšos skirtos „Onkologine liga sergančio vaiko šeimos Namučiu“ statybai ir įkūrimui paremti. Nors šis renginys jau įvyko, bet Namučius vis dar galima paremti, nes surinkti reikia gana nemažą sumą – 1 mln.700 tūkst. JAV dolerių (apie 4 mln. litų), todėl kiekvienas įnašas – kad ir pats mažiausias – yra nepaprastai svarbus šio projekto įvykdymui.

„Draugo“ skaitytojai Namučius gali paremti šiais būdais:

Paypal sistema – egle@mamunija.lt

Siunčiant čekius: Mamu Unija, Edita Zasimauskaitė, c/o Mamu Unija, 2154 Countryside Circle, Naperville, IL 60565.

Jaunieji čiuožėjai skraidė po sceną.

Manto Ivanausko nuotraukos

„O tu stovėk, kaip stovi Laisvė”

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo paminėjimas Cincinnatyje

GITANA LAPINSKAITĖ

Kovo pradžioje Ohio valstijos, Cincinnačio miesto ir jo apylinkių Lietuvių Bendruomenė paminėjo dvi dideles datas – Lietuvos Nepriklausomybės ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienas. Šios šventės jau tapo gražia tradicija Cincinnatyje.

Šiais metais Cincinnatyje svečiavosi Lietuvos garbės konsulė Ohio, Indianos bei Kentucky valstijose, Ingrida Bublienė. Nepabūgusi pūgos ir kitokių gamtos išdaigų, ji mielai atvyko į šventę.

Kreipdamasi į susirinkusiuosius, Ingrida Bublienė pakvietė pasidžiaugti ir pasididžiuoti meile savo tautai, pasidalinti jos pasiekimais. Ji kvietė visus išlaikyti papročius ir tradicijas, burtis kartu ir nepamiršti istorijos. Taip pat pasiūlė žvelgti į Lietuvos praeitį kaip sąmoningiems jos paveldėtojams ir pajusti atsakomybę už tautos likimą. Pasak garbės konsulės, „Lietuva per šiuos 24-ius Nepriklausomybės metus tapo pilnaverte pasaulio bendrijų nare ir pavyzdžiu laisvės siekiančioms tautoms.” Ji taip pat pasidžiaugė Lietuvos mokslo ir verslo pasiekimais. Žinoma, nepamiršo paminėti ir mūsų legendinio krepšininko, žaidusio NBA Šarūno Marčiulionio, kuris neseniai išrinktas į Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) Šlovės muziejų (Naismith Memorial Basketball Hall of Fame) JAV.

Cincinnačio Lietuvių Bendruomenė buvo labai maloniai nustebinta, kai Ingrida Bublienė perskaitė Ohio gubernatoriaus John Kasich sveikinimą. Sveikinimų šiais metais labai aktyviai Cincinnačio bendruomenei tikrai netrūko. Bendruomenės pirmininkas Darius Sabaliūnas perdavė Lietuvos prezidentės Dalios Grybauskaitės sveikinimą; Gražvydas Supronas, JAV LB Krašto valdybos socialinių reikalų tarybos pirmininkas, perskaitė JAV LB Krašto valdybos pirmininkės Sigitos Šimkuvienės sveikinimą ir tuo pačiu apžvelgė Krašto valdybos nuveiktus darbus.

Ne vienam besiklausančiam Arūnos Shrestha atliekamos Eurikos Masytės dainos „Laisvė”, skruostu nuriedėjo ašara, turbūt prisimenant laužus prie Parlamento rūmų ir minias žmonių prie Lietuvos televizijos bokšto tą lemtingąjį 1991-ųjų sausį. Dainos žodžiai „o tu stovėk, kaip stovi Laisvė” – ne vienam asociavosi ir su šių dienų įvykiais Ukrainoje.

Nepamirštant mūsų senolių tradicijų, Violeta Tribandienė-Gwynn pasakojo susirinkusiems apie lietuviškų tautinių ir proginių juostų reikšmę ir paskirtį. Ji mokė vaikus ir suaugusiuosius atpažinti tautinių juostų simboliką. Juostų Violetai parūpino Cincinnačio bendruomenės senbūviai – Horstas ir Aldona Žibas. Jie parodė tautines juostas, kurias jiems, neseniai atšventusiems „Auksines vestuves”, užrišo bendruomenės nariai, draugai iš Lietuvos ir sve-

Sekmdieninės mokyklos „Aitvaras” vaikai ir tėveliai šoka juostų suktnį

Algio Pečio nuotraukos

Jungtinių Amerikos Valstijų. O Cincinnačio bendruomenės sekmdieninės mokyklos „Aitvaras”, kuriai vadovauja Renata Kenny, vaikai ir tėveliai pasoko tautinių juostų suktnį.

Kaip ir visuomeninių, taip ir kultūrinių renginių Cincinnačio lietuvių bendruomenė nestokoja. Praėjusių metų spalio mėnesį bendruomenės nariai buvo susirinkę Miami University (Ohio) į Editos Mildažytės filmo „Moterų siluetai Lietuvos istorijoje” peržiūrą, o per „Skype” turėjo progos tiesiogiai bendrauti su šia įžymia žurnaliste, visuomenės veikėja, Lietuvos „Metų moterimi”, dokumentinių filmų ir knygos „Pasimatymas su Lietuva” autore. Labai entuziastingai nusiteikusi, Edita padėjo Cincinnačio bendruomenei už taip gražiai saugomą ir skleidžiamą lietuviškumą. Ji žavėjosi mažos bendruomenės aktyvumu ir tampriais ryšiais su Lietuva.

Tai, kad Cincinnačio bendruomenė tęsia Lietuvos kultūrinę tradicijas, labai aiškiai atsispindėjo ir Nepriklausomybės atkūrimo šventėje surengtame vaikų ir suaugusiųjų piešinių konkurse, kuris buvo skirtas lietuvių literatūros klasiko Kristijono Donelaičio 300-osioms gimimo metinėms paminėti. Visi dalyvavusieji savo piešiniuose interpretavo Kristijono Donelaičio „Metus”. Tarp vaikų išsiskyrė Selinos Misirlioglu, Arūnos Shrestha, Gabrielos Davis ir Danielos Sabaliūnaitės darbai.

Nors Cincinnačio žiema šį kartą buvo labai panaši į lietuvišką žiemą, kurią prieš 300 metų aprašė Lietuvos klasikas Kristijonas Donelaitis, tai nebuvo kliūtis ištikimiems bendruomenės nariams ir sve-

čiams atvykti į susitikimą. Ir žinoma, tie kurie atvyko, dar ilgai savo širdyje nešiosis rusenančią dainos „Laisvė” melodiją.

Cincinnačio L B pirmininkas Darius Sabaliūnas

Arūna Shrestha atliko Eurekos Masytės dainą „Laisvė”

Ingrida Bublienė ir Horstas Žibas

Gražiausia išeivijos šventovė – ant praradimo slenksčio

VITA MALINAUSKIENĖ

Ar kada nors susimąstėte, kur krikštysite savo vaikus, tuoksitės, išlydėsite išeinančius, jei vieną dieną netektume lietuviškos šventovės – Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke? Taip, lieka dar Palaimintojo Jurgio Matulaičio Misija Lemonte.... bet tai ir viskas. O mūsų, lietuvių, Čikagoje gyve apie 100,000! Belstis į anglakalbių bažnyčių duris lietuvis nelinkęs, nes Malda yra daugiau nei dalis sakralinės apėigos – tai dalis mūsų ir gali būti išreikšta tik gimtąja kalba.

Ne visi mūsų linkę kas sekmdienį lankytis Mišiose, tačiau kai artėja didžiosios šventės, kai ateina laikas krikštyti ar laidoti, ar tiesiog svečiams aprodyti lietuviškąją Čikagą – visų pirma prisimename nepaprasto grožio lietuviškąją šventovę, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, be kurios lietuviškoji Čikaga netektų didelės dalies savo identiteto. Gaila, bet šiandien lietuviškoji šventovė slysta iš lietuvių rankų.

Visų gerbiamas ir mylimas Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios klebonas kun. Jaunius Kelpšas sutiko atvirai papasakoti apie finansines problemas išgyvenančią bažnyčią, kurią jis savo globon perėmė dar 2010 metų liepos 1 dieną kartu ir su 250,000 dol. skola. Tad klebonui (tuo metuėjusiam tik bažnyčios administratoriaus pareigas) teko ne tik sielų ganytojo vaidmuo, bet ir didelė atsakomybė, kaip suvaldyti finansinį bažnyčios smukimą. Kun. Jaunius Kelpšas pasakoja, jog tokia skola užaugo ne per vienerius metus ir didžiausia to priežastimi buvo nuostolingai prie bažnyčios veikianti katalikiškoji mokykla. Paskutiniaisiais metais joje tesimokė 68 mokiniai, iš kurių didelė dalis buvo nemokių, todėl parapijai tai buvo nepakeliamas našta. Ir nors arkivyskupija buvo prisiėmusi atsako-

mybę dengti mokyklos nuostolius (kurie kas metus siekdavo iki 400,000 dol.), parapiją tai smukdė žemyn, kol kun. Jaunius Kelpšo pastangomis prieš dvejus metus ji buvo pagaliau uždaryta.

Antroji finansinio nuosmukio priežastis – parapijiečių mažėjimas. Tai itin pasijautė 2005–aisiais išvykus į Lietuvą tuometiniam bažnyčios kunigui Rimvydui Adomavičiui. Žmonės skaudžiai išgyveno mylimo kunigo išsiuntimą į Lietuvą, po kurio daugelis prarado glaudų ryšį ir su pačia parapija.

Padėtis ėmė gerėti kun. J. Kelpšui perėmus parapiją – žmonių mylimas ir gerbiamas kunigas ėmėsi ūkiškai vadovauti ir visomis įmanomomis priemonėmis stabdyti finansinio išsiskolinimo augimą. Pirmiausia iki minimumo sumažino biudžetą – sumažino taip, kad net sulaukė nusiskundimų, jog bažnyčioje per šalta, tad teko šildymą padidinti iki reikiamos normos.

Tuo pačiu, veiklus ir iniciatyvos nestokojantis kunigas ėmėsi pačios įvairiausios visuomeninės veiklos, galinčios fiansiškai paremti bažnyčią: labdaros vakarėliai, koncertai, Naujųjų Metų sutikimo vakaras – visa tai, kas į bažnyčios biudžetą suneša ketvirtį visų surenkamų lėšų.

„Matematika paprasta, – sako kun. Jaunius Kelpšas. – Šiai dienai į sekmadienio Mišias susirenka apie 400 žmonių, ir jeigu visi paaukotų po 10 dol. – bažnyčia neturėtų jokių bėdų. Deja, tiek niekas neaukoja. Nors gausiai renkasi jaunimas, tačiau tik vyresnioji karta yra dosni aukomis. Trūksta to sąmoningumo ir supratimo, jog reikia paremti ir išsaugoti tai, kas yra mūsų, nes antros tokios bažnyčios niekada daugiau nebeįstengsime pastatyti. Šiandien bažnyčia yra lietuvių rankose, bet ji gali bet kada būti perleista ispanakalbiams katalikams, kaip kad nutiko ir su kitomis JAV lie-

tuviškomis bažnyčiomis. Šioji bažnyčia yra ypatinga, drąsiai galima teigti – gražiausia viso pasaulio lietuvių išeivijos bažnyčia.

Kas metus pakrikštyju iki šimto naujų katalikų. Deja, neretai jie antrą kartą ateis į bažnyčią tik Pirmos Komunijos priimti, o po to – tuoktis. Norėčiau, kad parapijiečiai suprastų, jog paremti savo šventovę galime nebūtinai į ją atvykdami. Daugelis atvyksta tik per šv. Kalėdas ir šv. Velykas. Suprantu žmonių užimtumą ir gyvenimo tempą, todėl džiaugiuosi, kad parapijiečiai susirenka nors per didžiąsias šventes. Tačiau tuomet reikėtų pagalvoti, ar bus kur atvykti per kitas šven-

tes, jei šį kartą paaukosiu tik dolerį ar penkis? Šio didingo pastato draudimas mums kas mėnesį kainuoja 5,000 dol. (pastato vertė yra 20 milijonų dol.). Džiaugiuosi, kad beveik baigiu susitarti su šios sumos sumažinimu beveik dvigubai – būtų didelis palengvėjimas. Aš pats esu toks pat parapijietis, kaip ir mes visi, todėl jaučiu pareigą išlaikyti mūsų lietuvišką bažnyčią ir kiekvieną mėnesį paaukoju 100 dol. nuo savo gaunamos algos.

Jei kiekvienais metais palaidosiu apie 50 savo dosnių ir aktyvių senosios kartos parapijiečių (tokia yra mūsų parapijos mirtingumo statistika), tai nereikės laukti ir penkerių metų, kol mūsų bažnyčia bus uždaryta. Birželio 31 dieną yra skaičiuojami fiskaliniai metai arkivyskupijoje, kuomet peržiūrimas bažnyčios finansinis stovis. Tokiu būdu uždedama dar 10,000 dol. paskola būtiniausioms reikmėms, nuo kurios auga dar ir procentai. Tokia realybė.”

Telieka tikėtis lietuviško sąmoningumo augimo ir džiaugtis, jog dar ne viskas prarasta, jog šiandien Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia yra lietuvių rankose ir mes esame pajėgūs savo jėgomis ją išlaikyti. Tereikia noro ir suvokimo, kad niekas neateina iš niekur ir norėdami išsaugoti savo vertybes, turime jų nepamiršti.

Mums reikalingos lietuviškos mokyklos, lietuviškas krepšinis, lietuviška duona ir lietuviška malda...

Maloniai kviečiame Jus į išskirtinį ir vienintelį labdaros – paramos koncertą „PO ANGELO SPARNU”,

skirtą Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčiai paremti.

Balandžio 26 d., šeštadienį, 6 val. v.

Švč. Mergelės Marijos
Gimimo bažnyčioje

6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629

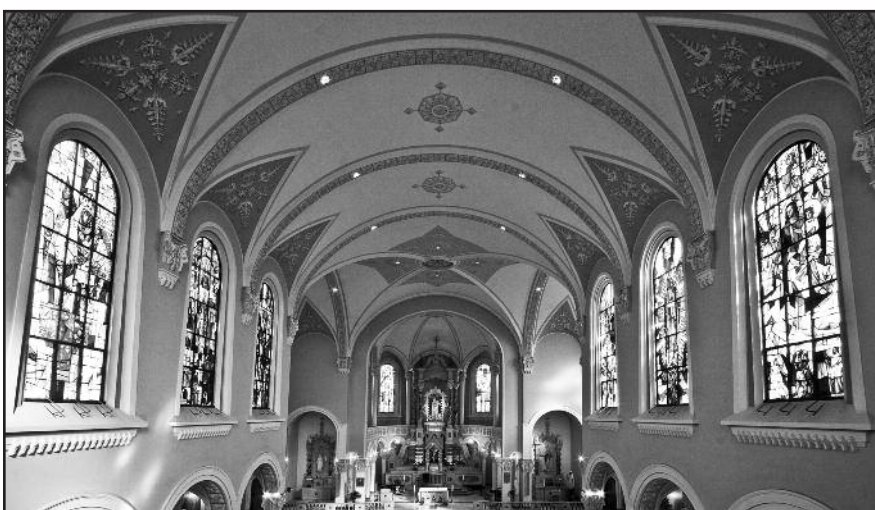

Koncerto svečias – RUDOLF BUDGINAS, išskirtinis pasaulinio garso pianistas virtuozas, surengęs koncertus daugiau nei 80-ye JAV miestų, į kuriuos bilietai išperkami prieš pusę metų.

Savo netradicine klasikinių kūrinių interpretacija, bendravimu su žiūrovais ir virtuozišku atlikimu pakerėjęs klausytojus Paryžiuje, Barselonoje, Madride, Romoje, Budapešte, Zalcburge, Kiolne, Kopenhagoje, Tokijuje, Rygoje, Maskvoje ir daugelyje kitų pasaulio miestų.

Bilietus galite įsigyti kavinėse „Old Vilnius”, „Smilga”, parduotuvėje „Lithuanian Plaza”, Maironio lituanistinės mokyklos ir Čikagos lituanistinės mokyklos raštinėse arba skambindami tel.: 708-668 6214. Bilieto kaina 30 dol., 10 ir daugiau žmonių grupei - po 25 dol. Koncerto metu parapijos sporto salėje bus prižiūrimi vaikučiai (nuo 3 metų amžiaus ir vyresni). Vyks piešimo konkursas ir žaidimai. Vaikus būtina iš anksto užregistruoti tel. 708-668-6214. Kaina 5 dol.

Tačiau norėdami paremti bažnyčią, nebūtinai turite dalyvauti koncerte – galite atsiųsti auką. Čekį reikia išrašyti: Nativity BVM Church ir siųsti adresu: 6812 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Briuselyje aptarta Rusijos agresija

Briuselis (ELTA) – Belgijos lietuvių Briuselio debatų klube su užsienio reikalų ministru Linu Linkevičiumi aptarė Rusijos agresijos Ukrainoje pasekmes Lietuvos, Europos ir pasaulio saugumui.

„Ant kortos pastatytas taikos projektas“, – sakė užsienio reikalų ministras ir priminė, kad tokia situacija nėra beprecedentė. Anot jo, praeities pamokos dėl panašių įvykių Gruzijoje nebuvo išmoktos.

Paklaustas, kaip vertina Europos Sąjungos atsaką į Rusijos veiksmus ir įvestas sankcijas, L. Linkevičius teigė, jog ES sankcijos turės tam tikrą poveikį kai kuriems asmenims, tačiau to nepakanka.

Komentuodamas galimybę imtis prieš Rusiją platesnio poveikio priemonių, L. Linkevičius sakė, jog ES valstybės narės yra skirtingų nuomonių dėl egzistuojančių verslo saitų ir energetinės priklausomybės. Kalbėdamas apie ES galimybes derėtis su Rusija dėl dujų vienu balsu, užsienio reikalų ministras apgailestavo, jog nesama bendros energetikos politikos, kuri leistų su „Gazprom“ kalbėti vieningai.

L. Linkevičius taip pat pripažino, kad Vakarų partneriai nelabai suvokia, kas yra tikroji Rusijos propaganda. Dėl ateities scenarijaus ministras optimizmu netryško: „Niekas negali garantuoti, kad nebus tolesnių provokacijų...“

Prezidentei pakaktų pirmojo turo

Vilnius (ELTA) – Į palankiausiai vertinamų veikėjų sąrašą viršūnę vasarį prasiveržęs premjeras Algirdas Butkevičius per mėnesį pozicijų neužleido. Jį palankiai vertino 58,7 proc. (vasarį – 57,7 proc.). Prezidentei Daliai Grybauskaitėi kovą palankūs buvo 55,9 proc. apklaustųjų (vasarį – 56,9 proc.). Tai rodo skelbiami „Lietuvos ryto“ užsakymu „Vilmorus“ kovo 13–17 dienomis atliktos nuomonės apklausos rezultatai.

Vis dėlto šalies vadovė tebėra ta, kuria vis dar daugiausiai pasitikima. Į klausimą, kurie Lietuvos visuomenės veikėjai geriausiai atstovauja jūsų interesams, 19,8 proc. atsakė, kad tą ge-

riausiai daro Prezidentė D. Grybauskaitė. Prezidentė pirmąją ir pretendentų į prezidentus lenktynėse. Skelbiamais duomenimis, už ją gegužės mėnesį nusiteikę balsuoti 40,9 proc. apklaustųjų. Socialdemokratų kandidatas Zigmantas Balčytis rinkimuose būtų antras (jis gautų 13,2 proc. balsų), toliau rikiuotųsi Darbo partijos atstovas Artūras Paulauskas (11,9 proc.), Bronis Ropė (5,1 proc.), Linas Balsys (4,7 proc.), Naglis Puteikis (4,6 proc.), Valdemaras Tomaševskis (4,2 proc.), Artūras Zuokas (2,8 proc.), Rolandas Paulauskas (1,4 proc.). Dar trys pretendentai nesurinktų nė procento rinkėjų balsų.

Tolerancijos žmogus – A. Mamontovas

Kaunas (ELTA) – Dainininkas ir dainų kūrėjas Andrius Mamontovas tapo 2013 metų Tolerancijos žmogumi. Tai paskelbė Sugiharos fondas „Diplomatai už gyvybę“.

Šis kasmetinis apdovanojimas skiriamas asmeniui savo veiksmais, viešu pavyzdžiu ar atviru žodžiu stojusiam prieš ksenofobijos bei antisemitizmo, kitaminčių, kitatikių bei kitataučių persekiojimą, pasisakiusiam prieš smurto, prievartos ir radikalizmo apraiškas visuomeniniame Lietuvoje gyvenime.

Pirmąjį (2001) metų Tolerancijos žmogaus apdovanojimą 2002 metų sausio mėnesį gavo Tomas Šernas. Vėliau metų Tolerancijos žmogaus titulas atiteko profesorei Irenai Veisaitėi, žurnalistui Algimantui Čekuoliui, režisieriui Sauliui Beržiniui, pranciškonų vienuoliui, kunigui Arūnui Peškaičiui, psichologui Robertui Povilaičiui, atlikėjai Jurgai Šeduikytei, žurnalistui Mykolui Drungai, poetui Tomui Venclovai, filosofui Andriui

Evaldo Virkečio („Kauno diena“) nuotr.

Navickui, rašytojams Daivai Čepauskaitei ir Sigitui Parulskiui.

Šiomet fondo valdyba rinkosi iš kelių kandidatūrų. Į šį titulą pretendavo ekonomikos ekspertas Mykolas Majauskas, dainininkas ir dainų kūrėjas A. Mamontovas, diplomatas, Lietuvos kultūros atašė Lenkijoje Rasa Rimickaitė.

Prancūzija išreiškė solidarumą

Vilnius (ELTA) – Prancūzijos gynybos ministras Jean-Yves Le Drian atvyko į Lietuvą išreikšti savo šalies solidarumo ir pasirengimo laikytis NATO kolektyvinės gynybos principų bei, kaip jau padarė JAV ir žada padaryti Jungtinė Karalystė bei Danija, sustiprinti oro policijos misiją.

Tačiau ministras nekonkretizavo Prancūzijos pasirengimo vykdyti sutartį su Rusija dėl karo laivų „Mistral“

pardavimo, esą šis klausimas turi būti sprendžiamas spalį, kai laivus jau reikės atiduoti. Prancūzijos gynybos ministras tikino lietuvius, kad jo vizitas yra skirtas išreikšti solidarumą Respublikos prezidento vardu.

Savo solidarumą Ukrainos krizės kontekste Prancūzija pasirengusi pademonstruoti praktiškai – atsiųsdama papildomus 4 naikintuvus.

Karo su Rusija rizika didėja

Washingtonas (BNS) – Ukrainos užsienio reikalų ministras Andrijus Deščycia interviu JAV televizijai teigė, kad karo tarp jo šalies ir Rusijos tikimybė didėja. ABC politinei pokalbių

laidai „This Week“ jis sakė: „Mes nežinome, kas Putino galvoje ir koks bus jo sprendimas. Štai kodėl ši situacija tampa dar sprogėsnė, nei buvo prieš savaitę“.

A. Lukašenka pateisina Krymo okupaciją

Minskas (ELTA) – Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka sekmadienį, kovo 23 d. teigė, kad, nepaisant Krymo referendumo pripažinimo ar nepripažinimo, faktinę kontrolę Kryme šiuo metu išlaiko Rusijos pajėgos.

A. Lukašenka tvirtino, kad pripa-

žinti Krymo aneksijos jo niekas nespaudė.

„Kalbant apie Krymą, referendumo pripažinimas ar nepripažinimas jokios reikšmės neturi. Krymas dabar Rusijos teritorija“, – spaudos konferencijos metu Minske sakė Prezidentas.

Ukraina pasirinko Europą, o Europa – Ukrainą

Briuselis (BNS) – 28 ES valstybių bei vyriausybės vadovai ir Ukrainos ministras pirmininkas Arsenijus Jeceniukas pasirašė ES ir Ukrainos asociacijos sutarties politinę dalį. Taip pat pakartotas įsipareigojimas pasirašyti likusią šio susitarimo dalį, apimančią laisvosios prekybos erdvę. Sutartį Lietuvos vardu pasirašė Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Komentuodama dokumentą šalies vadovė pabrėžė, jog Asociacijos sutartis yra strateginis ES ir Ukrainos apsisprendimas kurti abipusę partnerystę, pagrįstą demokratijos principais. Asociacijos sutartis yra politinis žingsnis, kuris grėsmių akivaizdoje demonstruoja tvirtą Europos Sąjungos įsipareigojimą Ukrainai.

Ukrainos sprendimas eiti europiniu keliu, pasak Prezidentės, turės lemiamą įtaką valstybės pažangai ir žmonių gerovei. Jis rodo, kad Ukraina yra pasirengusi įgyvendinti šalies vystymuisi gyvybiškai svarbias reformas, kovoti su korupcija, stiprinti teisinę sistemą, ekonomikoje pritaikyti vakarie-

tiškas normas ir standartus.

Šalies vadovės teigimu, nerimą kelia tai, kad Rusijos vykdomi veiksmai dar labiau blogina Ukrainos ekonominę padėtį. Todėl dabar pagrindinis ES uždavinys kuo greičiau padėti Ukrainai stabilizuoti valstybės ekonomiką. ES yra jau sutarusi dėl 11 milijardų eurų paramos. Europos Vadovų Tarybos išvadose pakartojama, jog ES remia Ukrainos teritorinį vientisumą, ir pabrėžta, kad Europa nepripažįsta neteisėto referendumo Kryme, šturkščiai pažeidusio Ukrainos Konstituciją. ES taip pat griežtai smerkia Krymo ir Sevastopolio aneksiją. Europos Vadovų Taryba neatmetė galimybės imtis papildomų priemonių, jei Rusija toliau destabilizuos padėtį Ukrainoje, ir pavedė Europos Komisijai bei šalims narėms paruošti galimas papildomas tikslines priemones Rusijai. Europos Sąjunga paragino kuo greičiau išsiųsti ESBO misiją į Ukrainą. Jei artimiausiomis dienomis nebus sutarta dėl ESBO misijos, ES bus pasirengusi siųsti savo misiją.

Pagalba Bažnyčiai Ukrainoje

Roma (Vatikano radijas) – Katalikiška humanitarinė organizacija „Pagalba kenčiančiai Bažnyčiai“, vykdanči šimtus projektų dešimtyse valstybių, pranešė, jog skyrė 60 tūkstančių eurų Kijevo arkivyskupijai ir Krymo vyskupijai, siekiant joms padėti dabartinėje situacijoje. Su pagalbos prašymu kreipėsi Odesos-Simferopolio vyskupas Jacek Pyl, kuris pabrėžė, kad šiuo metu ypač svarbu, ne tik krikščionims,

bet ir visiems geros valios žmonėms, išlaikyti santarvę tarp Krymo tautinių grupių: čia gyvena ukrainiečiai, rusai, totoriai, armėnai, lenkai, vokiečiai, čekai. Religinio požiūriu, čia keletą amžių gretas vienas kito sugyveno ortodoksai, musulmonai, katalikai, žydai ir kiti. Svarbu, kad etninės ir religinės tapatybės nebūtų supriešintos, kad nebūtų pamiršta, jog visi yra vieno Tėvo vaikai.

Konfiskuota 42 kg aukso

Kijevas (Bernardinai.lt) – Ukrainos policija iš buvusio šalies energetikos ministro Eduardo Stavickio namų konfiskavo 42 kilogramus aukso ir 4,8 mln. dolerių grynaisiais.

Vidaus reikalų ministras Arsenas Avakovas teigia, kad kratos yra organizuojamos tiriant korupcinius santykius energetikos sektoriuje.

E. Stavickis energetikos ministru tuomečio prezidento Viktoro Janukovyčiaus buvo paskirtas 2012 metų gruodį. Jis yra priskiriamas artimiausiam V. Janukovyčiaus patikėtinių ratui.

Ukrainos policija, tirdama korupciją energetikos sektoriuje, penktadienį sulaukė ir valstybinės energetikos

kompanijos „Naftogaz“ vykdančiųjų vadovą Jevheną Bakuliną. Skelbiama, kad jo veika šaliai galėjo kainuoti 4 mlrd. dolerių.

„Naftogaz“ kompanija yra atsakinga už rusiškų dujų importą ir paskirstymą Ukrainoje.

ŠVENTADIENIS

Pranciškaus trečiadienio katechezė tėčiams: rūpinkitės, kad vaikai augtų išmintimi, amžiumi ir malone

Kovo 19 dieną, šventėme šv. Juozapo, Marijos sutuoktinio ir visuotinės Bažnyčios globėjo iškilme. Skiriame šią katechezę jam, nusipelnusiam viso mūsų dėkingumo ir atsidavimo dėl mokėjimo rūpintis Šventąja Mergele ir Sūnumi Jėzumi. Buvimas sergėtoju yra Juozapo bruožas, yra jo didžioji misija, – pradėdamas bendrąją trečiadienio audienciją, kreipdamasis į tūkstančius Šv. Petro aikštėje susirinkusius maldininkus ir piligrimus, sakė popiežius Pranciškus. Jis kalbėjo apie rūpestį tam tikroje, ugdymo perspektyvoje, kvietė pažvelgti į Juozapą kaip į ugdytojo pavyzdį. Šventasis Juozapas, kaip rašė Lukas, rūpinosi ir lydėjo Jėzų jo augimo „išmintimi, amžiumi ir malone“ kelyje. Jis nebuvo Jėzaus Dievas: Jėzaus tėvas buvo Dievas. Tačiau Jėzui jis buvo tėtis, kad padėtų jam augti – išmintimi, amžiumi ir malone.

Amžius yra pati natūraliausia augimo – fizinio ir psichologinio – dimensija. Juozapas, kartu su Marija, rūpinosi Jėzumi ypač šiuo požiūriu: jį augino taip, kad jam netrūktų nieko, kas būtina sveikam vystymuisi. Nepamirškime, kad rūpestis dėl Vaikelio gyvybės atvedė iki pabėgimo į Egiptą, bėgant nuo Erodo: Juozapas, Marija ir Jėzus tapo pabėgėliais. Grįžus ir įsikūrus Nazarete tęsėsi ilgas Jėzaus gyvenimo periodas šeimoje. Tais metais Juozapas išmokino Jėzų savo, dailiės amato.

Kita Jėzaus ugdymo dimensija yra išmintis. Juozapas buvo pavyzdys ir mokytojas tos išminties, kuri maitinasi Dievo Žodžiu. Juozapas mokė mažąjį Jėzų klausytis Dievo Žodžio lydėdamas jį šeštadieniais į Nazareto sinagogą.

Galiausiai, malonės dimensija. Evangelistas Lukas pažymi, kad Dievo malonė visada buvo su Jėzumi. Čia, žinoma, Juozapo dalis yra labiau ribota, nei amžiaus ir išminties dimensijose. Tačiau būtų didelė klaida manyti, kad tėvas ir mama negali padaryti nieko auklėjant vaikus augti Dievo malonėje.

Brangūs broliai ir seserys, šv. Juozapo misija neabejotinai yra vienintelė ir nepakartojama, nes vienintelis yra Jėzus. Ir vis dėlto, savo rūpesčiu Jėzumi, mokydamas jį augti išmintimi, amžiumi ir malone, Juozapas yra kiekvieno ugdytojo ir ypač tėčio pavyzdys. Patikiu jo globali visus tėvus, kunigus – kurie taip pat yra tėvai – ir visus tuos, kurie turi ugdytojo uždavinį Bažnyčioje ir visuomenėje. Ypatingu būdu norėčiau pasveikinti šiandien, tėvo dieną, visus gimdytojus ir visus tėvus: jus sveikinu iš širdies! – sakė popiežius Pranciškus, kviesdamas rankų pakėlimu atsiliepti visus tėvus šv. Petro aikštėje, sveikindamas juos, meldamas jiems malonės būti arti jų vaikų, tuo pat metu leidžiant jiems augti.

Būkite kaip šv. Juozapas: rūpinkitės jų augimu išmintimi, amžiumi ir malone; jiems reikia jūsų artumo, jūsų buvimo ir meilės! Ačiū už viską, ką darote dėl vaiko. Sveikinimai ir geros tėvo šventės visiems čia esantiems tėčiams, visiems tėčiams! – kalbėjo Pranciškus.

Jis taip pat paminėjo ir tuos tėčius, kurių nebėra, kuriuos pasišaukė Viešpats. Popiežius pakvietė maldai už visus tėčius, gyvus ir mirusiuosius, kreipiantis į visų mūsų Tėvą, sukalbant „Tėve mūsų“ malda.

Vatikano radijas

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

Draugo fondas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

Janina Babecky, gyvenanti Woodstock, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Aldona Mažeika, gyvenanti Chicago, IL, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Dennis Trimakas, gyvenantis Westlake, OH, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai Jums ačiū už paramą.

Elvyra Vodopalas, gyvenanti Gulfport, FL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

DATOS ir SUKAKTYS

Ketvirtoji kovo savaitė

Kovo 24 d.

Tarptautinė tuberkuliozės diena.

- 1798 m. Vilniuje įsteigtas paštas.
- 1828 m. JAV Kongresas priėmė įstatymą dėl pirmojo valstybinio geležinkelio statybos.
- 1905 m. mirė Jules Gabriel Verne, prancūzų rašytojas, mokslinės fantastikos žanro pradininkas.
- 1918 m. Lietuvos Tarybos delegacija kreipėsi į popiežiaus nuncijų Miunchene, prašydama pripažinti Lietuvos nepriklausomybę ir suteikti jai apaštališką palaiminimą.

Kovo 25 d.

Gandro šventė (Blavieščiai).

- 1807 m. Anglijoje uždrausta prekyba vergais.
- 1857 m. Édouard-Léon Scott de Martinville gavo patentą už garso įrašymo prietaisą – fonautografa.

Būdamas spaustuvininku, jis galėjo perskaityti naujausius straipsnius apie mokslinius išradimus ir taip tapo išradėju. Scott de Martinville buvo susidomėjęs galimybe įrašyti žmogaus balsą panašiu būdu kaip tuomet dar nauja technologija – fotografija įamžindavo šviesą ir vaizdą. Jis tikėjosi sukurti kokios nors formos stenografiją, kuri sugebėtų užrašyti visą pokalbį be jokių trukdžių.

Fonautografas naudojo kūgio formos dubenį garsui kaupti, pritvirtintą prie diafragmos, kuri virpindavo adatėlę, o ši užrašydavo veiksmą ant suodžiais padengto cilindro. Jis sukūrė kelis tokius prietaisus su akustinių instrumentų gamintojo, Rudolph Koenig pagalba. Kitaip nei vėliau Thomas Edison sukonstruotas fonografas (1877 m.), fonautografas galėjo tik vizualiai užrašyti garsą ir neturėjo galimybės jį atkurti. Fonautografas buvo naudojamas tik moksliniams tikslams tiriant garso bangas.

- 1947 m. gimė seras Elton John, britų pop muzikantas ir kompozitorius, pianistas.
- 1949 m. prasidėjo vienas iš masinių Lietuvos gyventojų trėmimų, kurio metu iš-tremta apie 29 tūkstančiai žmonių.

Kovo 26 d.

– 1822 m. mirė Theodor von Grotthuss, elektrolizės, fotochemijos dėsnų atradėjas, pirmasis Lietuvos fizikochemikas, geologas (gimė 1785 m.).

– 1827 m. mirė Ludwig van Beethoven, vokiečių kompozitorius, svarbi figūra muzikos pereinamajame laikotarpyje tarp klasicizmo ir romantizmo epochų (gimė 1770 m.).

– 1885 m. gimė Borisas Dauguvietis, režisierius, aktorius, pedagogas (m. 1949 m.).

– 1898 m. gimė Antanas Gustaitis, Lietuvos karo aviacijos vadas, brigados generolas, aviakonstruktorius, 9 lėktuvų ANBO projektų autorius (mirė 1941 m.).

Kovo 27 d.

Tarptautinė teatro diena

– 1309 m. popiežius Klementas V atskyrė nuo Bažnyčios Veneciją su visais jos gyventojais.

– 1871 m. Edinburge (Škotija) įvyko pirmas tarptautinis regbio mačas tarp Anglijos ir

Škotijos komandų.

– 1878 m. rusų valstietis F. Blinovas pateikė pareiškimą jog buvo išrastas pirmasis pasaulyje vikšrinis traktorius.

– 1968 m. lėktuvo katastrofoje žuvo pirmasis žmogus, pabuvojęs kosmose, Jurijus Gagarinas.

– 1981 m. „Solidarumo“ judėjimas Lenkijoje surengė įspėjamąjį streiką. 12 mln. lenkų ke-turioms valandoms paliko darbą.

Kovo 28 d.

– 1515 m. gimė šv. Teresė Avilietė, Ispanijos vienuolė ir mistikė. Kanonizuota 1622 m. (mirė 1582 m.).

– 1794 m. Nathaniel Briggs užpatentavo skalbimo mašiną.

– 1928 m. gimė Zbignev Brzezinski, politologas, sociologas, valstybės veikėjas.

– 1985 m. mirė Marc Chagall, žymus rusų-žydų postimpresionizmo tapytojas (gimė 1887 m.).

Kovo 29 d.

Lietuvos įstojimo į NATO diena.

Skelbiama Žemės valanda.

– 1899 m. gimė Nikodemus Švogžlys-Milžinas, Romos katalikų kunigas, rašytojas, kraštotyrininkas (mirė 1985 m.).

Studijavo Vilniaus ir Kauno kunigų seminarijose. 1925 m. įšventintas į kunigus. Tarnavo įvairiose Kaišiadorių vyskupijos parapijose, o paskutinius savo gyvenimo metus praleido Kernavėje ir Vievyje. Kernavėje tyrinėjo jos praeitį, įsteigė apylinkės Senienų muziejų. Už tai buvo nemėgstamas sovietinės valdžios.

Daug rašė į to meto Lietuvos ir išeivijos periodinę spaudą. Parašė veikalus „O Šventasis Vilniau“, „Vilniaus Aušros Vartai“, „Vilniaus sūnūs“, „Kaišiadorių vyskupijos istorija“, „Vyskupas Juozapas Kukta“, „Mūsų Švenčionys“, „Mano gyvenimo pasaka“, taip pat parengė keleto parapijų istorijas, rankraščiuose liko kelios monografijos.

Nacių okupacijos metais gynė ir globojo pasmerktus mirčiai žydus. Palaidotas Kernavės Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės bažnyčios šventoriuje. Apdovanotas Žūvančiųjų gelbėjimo Kryžiumi.

– 1912 m. Antarktidos tyrinėtojas Robert Scott parašė paskutinį įrašą savo dienoraštyje, iki bazinės stoties likus keletui kilometrų, kurių jam jau nebebavyko įveikti. Tą dieną jis mirė.

Kovo 30 d.

– 1492 m. Ispanijos valdovai Ferdinandas ir Izabelė paskelbia įsaką ištremiti iš Ispanijos žydus, jei jie neatsiverčia į katalikų tikėjimą.

– 1842 m. atlikta pirmoji chirurginė operacija su vietine nejautra.

– 1858 m. užpatentuotas pirmasis pieštukas su trintuku jo gale (autorius amerikietis Chaim Limpen).

– 1867 m. Rusija pardavė Aliaską Jungtinėms Valstijoms.

– 1921 m. Palanga ir Šventoji prijungtos prie Lietuvos.

– 1994 m. Lietuvos Vyriausybės nutarimu lito bazine valiuta pasirinktas JAV doleris, nustatant oficialų kursą 4 litai už 1 USD.

I sigaliojusio įstatymo redakcijoje ši nuostata buvo išreikšta aptakiau. 17-ajame paragrafe teigiama, kad emigracijos įstaiga neturi teisės gabenėti emigranto už tai, kad jis už nugarbena turės atidirbti keliaudamas arba į imigruojamą kraštą nukeliavęs, o 18-ojo paragrafo nuostata vidaus reikalų ministrui buvo suteikta teisė duoti leidimą tam emigrantui, kurio kelionės išlaidas apmoka kitos šalies įstaigos, kolonizacinės organizacijos ar emigracijos biurai. Tai buvo ryžtingas ir taiklus veiksmas, tačiau vėl gi ne laiku: įvažiavimo į Braziliją vartai jau patys užsivėrė.

Be to, reaguojant į žinias apie kraupias lietuvių išėivių kelionių sąlygas ir atsizvelgiant į kitų Europos valstybių įstatymus, ant emigracijos bendrovių pečių buvo užkelta priedermė apmokėti keliones (geležinkelio bilietas ir laivakortė visai kelionei I ar II klase) Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos paskirtų tarnautojų, kuriems teks misija lydėti emigrantus.²⁵⁹

Labai iškalbingas vidaus reikalų ministro Antano Musteikio pasirašytas aiškinamasis raštas, daugelyje vietų atliepiantis geriausių akademių ekspertų išmanymą. Privalomų Lietuvos pareigūnų, kurių kelionės turėjo būti apmokamos iš emigracijos kompanijų lėšų, buvimas kartu su išėiviais atskleidžia tas kraupokas emigrantų iš Lietuvos keliavimo sąlygas, kurios atsispindi ir kituose šaltiniuose. Paskaitykime didesnę šio dokumento ištrauką, aiškinančią 33 paragrafą, kuris

...uždeda per veikiančius Lietuvoje emigracijos biurus laivų bendrovėms pareigą vežti ir užlaikyti savo lėšomis vidaus reikalų ministerijos valdininkus, deleguotus kontroliuoti Lietuvos emigrantų gabenimo sąlygas laivuose. Šitokių delegatų paskyrimas ir emigrantų pervežimo sąlygų kontrolė yra būtinos sąlygos, be kurių nėra suprantama emigracijos biurų pasižadėjimų vykdymo kontrolė. Emigrantų transportų kontrolės stoka pasireiškė ypatingai pernai, kai be jokios kontrolės iš valdžios pusės masinė emigracija ėjo į Braziliją ir iš kelionės buvo gauta daug skundų dėl netinkamų pervežimo sąlygų, dėl blogo maitinimo ir elgimosi su emigrantais; ir bendrai nesant palydovų Lietuvos emigrantai buvo nustumiami paskutinėn vieton.

Svetimuose įstatymuose šita kontrolė dar griežčiau pravesta: Jugoslavija reikalauja, kad ant kiekvieno laivo, kuriuo važiuoja bent 50 emigrantų, būtų valdžios delegatas, kuris lydi emigrantus iki pat kelionės galo; Lenkijoje laivų bendrovės ne tik turi suteikti prie emigrantų transportų savo laivuose tam tikrą skaičių nemokamų kelionių Lenkų vyriausybės de-

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

82

Lietuviai mokyklos baigimo šventėje (kažkur Amerikoje... XX a. 1947)

*legatams, bet moka jiems dienpinigius per valstybinę emigracijos įstaigą.*²⁶⁰

1929 m. taip pat bandyta įtvirtinti nuostatą, kad keliolika Lietuvoje veikusiu emigracijos biurų įdarbintų išskirtinai Lietuvos piliečius. Šios pastangos net suerzino užsienio valstybes, kurių laivybos kompanijoms lietuviai išėiviai buvo uždarbio šaltinis. Lietuva sulaukė protesto notų iš Didžiosios Britanijos ir Belgijos vyriausybių. Lietuvos valdžia ir visuomenė gerai suprato nepasitenkinimo priežastis ir protesto notų motyvus: kišamasi į Lietuvos vidaus reikalus, nes britų ir belgų vyriausybės aiškiai stovi laivų bendrovių pusėje, kurios norėtų turėti kuo daugiau pelno iš mūsų emigrantų pervežimo ir nešti kuo mažiau prievolių. Savo ruožtu Lietuvos valdžia taip pat skaičiavo į valstybės išdą patenkančius milijonus (juos krovė išvažiavimo vizų rinkliavos ir kiti mokesčiai) ir stengėsi šiame procese konkuruoti dėl didesnių įplaukų. Buvo susirūpinta, kad emigrantai kraustosi iš Lietuvos per Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos ir net Latvijos uostus, tuo metu, kai per Klaipėdą išplaukia tik 40–80 emigrantų per mėnesį. Cituotas aiškinamasis raštas aiškiai nurodo:

Ateityje reikėtų emigraciją nukreipti per Klaipėdos uostą ir teikti privilegijų toms laivų bendrovėms, kurios vež emigrantus iš Klaipėdos. Tokiu būdu mūsų geležinkeliams daugiau naudosis, gyvensnis judėjimas uoste padidins jo reikšmę tarptautiniame

*susisiekiame, mūsų emigrantams bus užtikrinta didesnė kontrolė ir globa.*²⁶¹

Emigracijos iš Lietuvos banga pakilo labai greitai. Tačiau ji ir nuslūgo greitai. Tai reišė, kad valstybės masinai esant labai inertiškai, jos teisinės ir politinės bei administracinės priemonės, nepaisant gana aukštos šioje srityje veikusiu tarnautojų kompetencijos, vis tiek atrodė per žingsnį atsilikusios nuo paties išėivystės reiškinio. Valstybė negalėjo valdyti ir nevaldė paties proceso, jos įstaigos į daugelį dalykų reagavo *post factum* ir tik iš dalies prižiūrėjo tai, kas vyksta, padėjo suprasti atskirus reiškinius, tačiau didesnės įtakos chaotiškam procesui nepadarė. 1930 m. pasaulį, į kurį buvo nukreiptos Lietuvos varguolių

viltys, taip pat krėtė krizė. Tais metais Pietų Afrika įsivedė griežtas imigracijos kvotas (tik 50 Lietuvos piliečių per metus), Argentina pakėlė vizų kainas ir darė viską, kad trukdytų naujiems imigrantams atsirasti ir taip bedarbystės varginamuose miestuose. Kita vertus, oficialūs dokumentai šiandienams istorikams patvirtina anuometinėje spaudoje ir populiarioje atminty išlikusias traumas. Merginų išvežimo į Pietų Amerikos viešnamius problemos ar garsiosios kolonizacinės bendrovės Alfa afera Vidaus reikalų ministerijos dokumentuose yra analizuojami kaip ryškiausi nusikalstamos veiklos pavyzdžiai.

Lietuvių emigracija XX a. 3 deš. rutuliojosi pagal savus dėsnius, tačiau priklausė ir nuo sąmoningų emigrantų išlydinčių ir juos pasitinkančių valstybių politikos žingsnių. Realistiškai santūrioje 1930 m. Lietuvos demografinės statistikos analizėje viena reikšmiškai parodoma, kad

*... dėl bendros pasaulinės ekonominės būklės pablogėjimo mūsų emigracija, palyginti su 1929 m., sumažėjo 59,9 %. Į šį sumažėjimą turėjo įtakos tiek mūsų emigraciją normuojantys įstatymai, tiek imigracijos šalių įvairūs suvaržymai (...) kaip pav., Brazilijoje, kuri nuo šių metų pradžios emigraciją naujiesiems emigrantams visiškai sustabdė ligi kitų metų pradžios.*²⁶²

Tuo metu buvo likę tik keli siauri emigracijos koridoriai: Urugvajus pietų pusrutulyje ir Kanada (kaip tarpinė stotelė patekti į JAV) šiaurėje. Tad tyrimai rodo, jog lemiamą reikšmę išėivystės atoslūgiui turėjo ne tiek vidinės, bet išorinės aplinkybės.

259. 1929 m. Emigracijos įstatymas, ten pat, p. 84.

260. 1929 m. Emigracijos įstatymo aiškinamasis raštas, ten pat, p. 60.

261. Ten pat, p. 62.

262. Vileišis, V. Mūsų emigracija, p. 43.

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ĮVAIRŪS

Perku arba išsinuoju žemę vidurio Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti. Perku mišką Lietuvoje. Apmokėjimas už žemę arba mišką išankstinis. Sandorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Tel. +370-616-93194

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

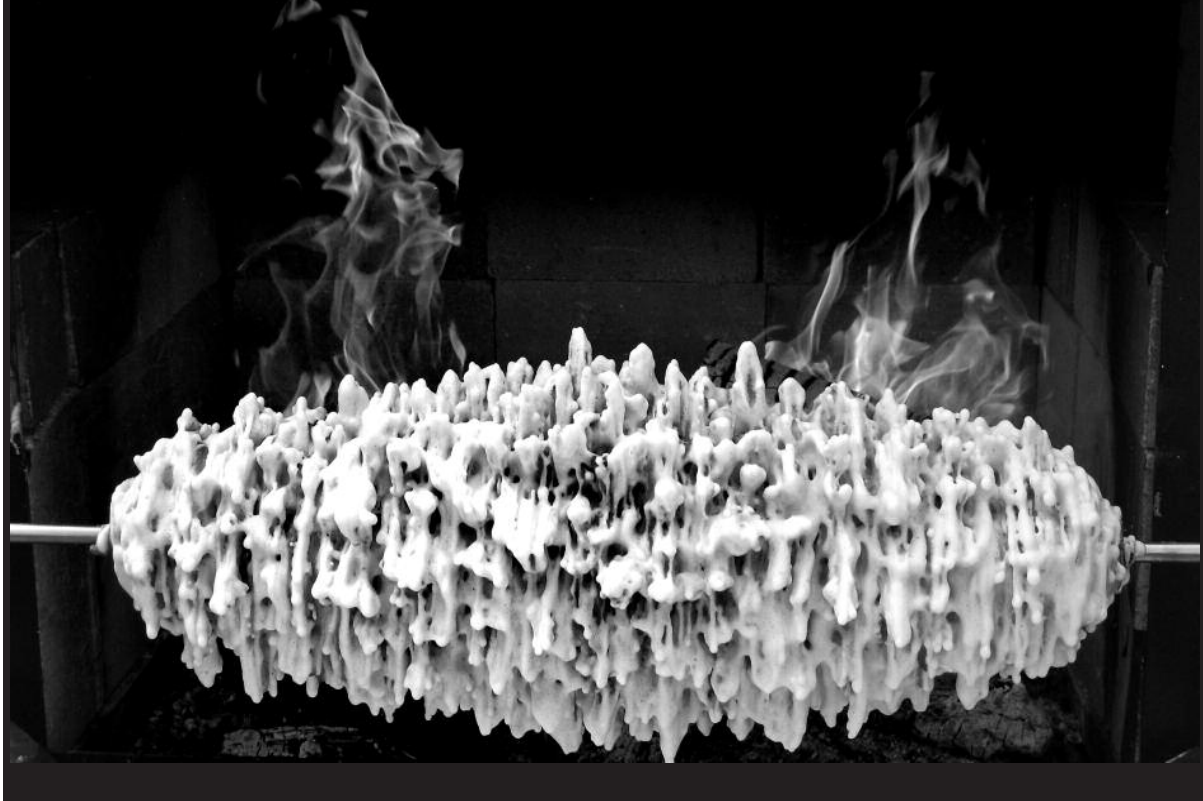
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Pirmosios Amerikos lietuvių ekonominės konferencijos dalyviai Niujorke (Governor Clinton Hotel). 1930 m. birželio 10–11 d.

Mūsų Tautinis Paveldas

Mes ne tokie turtingi, kad valgytume prastus šakočius

koma, dėl skonio nesiginčijama.

Kaip svetur kepami šakočiai

Ką tik lankiausi Vokietijoje, kur Koelno mieste daugelį metų vyksta viena didžiausių pasaulio maisto produktų paroda. Parodoje susitikau su Lenkijos šakočių kepėjais. Lenkiški šakočiai daug minkštesni, ne tokie šakoti. Lenkiškų šakočių rageliai stambūs ir trumpi, jų mažiau.

Užtat lenkiški šakočiai turi būti gražiai sluoksniuoti. Perpjovus juos būtina turi matyti rudos rievės – kiek kartų buvo užlieta ir sukepinta tešla.

Kitaip kepami vokiškieji šakočiai. Nors pastaruoju metu Vokietijos konditeriai irgi lieja tešlą ant besisukančio iešmo, nuo seno ten buvo įprasta sluoksnį po sluoksnio „auginti“ kitaip – pamerkiant drobe apvyniotą cilindrinę formą į tešlą ir vis apkepant tiek, kiek jos užsilaikė. Taip vilgant kepinį, išryškėdavo vidinės šakočio rievės.

Svarbiausias skirtumas tarp vokiečių „baumkuchen“ ir lietuviško šakočio tas, kad vokiečiams nereikia jokių ragelių. Jiems svarbiau paslėpti tešlą po glajumi. Į kepinį dedama kardamono ir migdolų, kad skanėstas įgytų meduoliams artimą skonį. Kepdami šakotį, kurį prie ugnies tenka nuolat sukuti, vokiečiai kruopščiai nupjauna bet kokius ragelius, kad tik kepinys būtų taisyklingo cilindro formos. Kai kas net padaro įpjovas – toks šakotis atrodo lyg sulipdytas iš atskirų riestainių. Iškepęs vokiškas šakotis apliejamas juodoju arba baltuoju šokoladu – kitaip vokiečiai manytų, jog jis dar neparuoštas.

Kai kas tvirtina, kad šakočiai atkeliavo iš senovės Romos. Vengrai iki šiol juos kepa taip, kaip senovės romėnai: pagamintą tešlą juostomis vynioja ant storo iešmo ir ją apkepa virš ugnies. Laidantis tradicijos, vengriškas šakotis kepamas iš beskonės tešlos – tik paskui jis barstomas cukrumi ir kvapiais prieskoniais.

Kiek aš žinau, japonai perka šakočių kepimo krosnis iš Lietuvos, ir samdo mūsų kepėjus, kad juos išmokytų kepti šakočius, todėl japoniški šakočiai panašūs į lietuviškus.

Kaip kepami šakočiai Lietuvoje

Šakočiai yra vieni seniausių tradicinių lietuviškų konditerijos gaminių, puošiančių vestuvių, jubiliejų ir kitų švenčių stalą.

Remiantis Birutės Imbrasienės knyga „Lietuvių kulinarijos paveldas“, šakočiai kepami iš kvietinių miltų, cukraus, kiaušinių (apie 60), sviesto, grietinėlės. Seniau šakotis buvo kepamas sukūrus ugnį prieš duonkepe krosnį, dabar elektriniu įtaisais. Šakotis buvo kepamas ant medinio truputį nusmailintu galu volo, apvynioto virvele ir apsukto drobine medžiaga. Volo galai buvo apklijuojami ruginių miltų tešla, kad kepant nedegtų medžiaga. Prieš ugnį buvo statomi du stovai ir į juos įdedamas volas. Sukant volą jis įkaitinamas ir storai ištepamas lydytu sviestu. Ant įkaitusio volo, visą laiką vienodai sukant, mediniu šaukštu pilama tešla. Užpylus pirmą sluoksnį, tešla gerai apkepinama ir toliau pilami kiti sluoksniai. Geriausia šakotį kepti dviese. Vienas be pertraukos neskubėdamas suka volą, kitas pila tešlą, prižiūri ugnį. Šakotis ilgai nesensta. Kepamas tik itin svarbiomis progomis. Dažniausia užsakomas pas įgudusią kepėją.

Kada pradėdame su lietuviais kalbėtis apie šakočius, ne vienas pradeda porinti apie šio kepinio lenkišką ar vokišką prigimtį. Kalbant apie šakotį su tarptautiniais maisto istorijos žinovais, jie tvirtina, kad juos pirmieji pradėjo ant iešmų kepti vikingai, iš jų kepimo tradiciją perėmė septynios šalys: Japonija, Lenkija, Rumunija, Švedija, Portugalija, Vokietija ir Lietuva. Kiekviena jų turi savitą šakočių kepimo būdą. Kadangi taip, kaip kepa lietuviai, nekepa jokia kita šalis, turime teisę registruoti šakotį kaip lietuvišką tradicinį ar tautinį paveldą.

Remiantis Žemės ūkio ministerijos Tautinio paveldo ir mokymo skyriaus vyriausiosios specialistės Eglės Martinkienės paaiškinimu, „Tautinio paveldo produktai – nustatyta tvarka sertifikuoti tradiciniai gaminiai, tradicinių veislių augalai ir gyvūnai bei jų produktai, tradicinės paslaugos, pasižymintys istoriškai Lietuvoje ar jos atskirame etnografiniame regione susiformavusia produkto tradicine forma, sudėtimi ir kitais specifiniais kokybiniais ypatumais.“

Vienas iš kriterijų, keliamų tautinio paveldo produktui – gaminiai gaminami ir (arba) amatu verčiamasi ne mažiau kaip 100 metų arba buvo gaminami ir (arba) amatu buvo verčiamasi ne mažiau kaip prieš 100 metų.

Tradiciniai gaminiai yra nemasinės gamybos amatininkų dirbiniai, maisto gaminiai, liaudies muzikos instrumentai ir kiti etninio materialaus paveldo gaminiai, pagaminti iš tradicinių žaliavų, naudojantis rankų darbu ir kitomis senosiomis arba jas atitinkančiomis naujomis technologijomis

ir išsaugant unikalias kokybines gaminių savybes ir sudėtį.

Kaip matote, tautinis paveldas daug platesnė sąvoka, mes vartojame siauresnę tautinio paveldo produktų sąvoką, kuri apima ir maisto gaminius. Kulinarijos paveldo sąvoka nėra apibrėžta, todėl mes vartojame tradicinio maisto gaminių sąvoką. Tai būtų nustatyta tvarka sertifikuotas nemasinės gamybos maisto gaminy.

Pastaraisiais metais Lietuvoje labai išaugo susidomėjimas mūsų tradiciniais valgiais, lietuviai vis dažniau atsigrežia į mūsų tradicinę virtuvę, imdami kulinarijos paveldą, tęsdami gyvasias mūsų tradicijas. Vis daugiau produktų siekiama gaminti pagal senuosius receptus iš Lietuvoje išaugintų produktų, autentiški produktai ženklina Kulinarijos ar Tautinio paveldo ženklais. Įdomu tai, kad lietuviai iševijoje, siekdami išsaugoti mūsų senąsias lietuviškąsias tradicijas, dažnai net nežino, kas tai yra tautinis paveldas ir šiam ženkliui neskiria reikšmės. Mielieji tautiečiai, mūsų lietuviškoji virtuvė nėra vien tik kugelis!

Gauti Tautinio ar Kulinarijos paveldo ženklą nėra paprasta, tik labai nedaug Lietuvos šakočių kepėjų yra jį gavę. Vienas iš reikalavimų – šakočiai turi būti iškepti Lietuvoje iš Lietuvoje išaugintų produktų. Šakočių gamybos procesas yra labai sudėtingas, reikalaujantis daug patirties ir atsidaavimo. Šakotį iškepti yra ne mažiau sudėtinga, negu pagaminti gerą vyną ar sūrį, – tvirtina šio skanėsto kepėjai, – ir ne tik iškepti. Šviežio šakočio negalima padėti ant stalo, jį reikia atvėsinti, išlaikytas 6–8 savaites šakotis subręsta, jis pasidaro trapesnis, ne toks minkštas, bet skonis geresnis. Nors, kaip sa-

Danutė kepa šakotį

Šakotis su Tautinio paveldo sertifikatu

Šakočiai Prahoje

Šakotį įvertino ne tik mūsų, bet ir kitų šalių pirkėjai. Kada lietuviškus šakočius pateikėme Amerikos parodose, jie susilaukė išskirtinio dėmesio: mūsų stende pirmiausia apsilankė žurnalistai, kurių parengta laida apie lietuvišką šakotį apskriejo visą Ameriką. Gaminys tapo vienu iš įdomiausių parodos eksponatų.

Danutės šakotis – su Tautinio paveldo ženklu

Tiek Amerikoje, tiek Lietuvoje lentynose neužsilaiko Danutės šakočiai. Jie yra vieni iš nedaugelio lietuviškų maisto gaminių, besipuikuojančių Tautinio paveldo ženklu.

Prieš keletą mėnesių apsilankiau Danutės namuose, apžiūrėjau, kaip kepami jos šakočiai. Danutė Ivanauskienė, įmonės „Danutės šakotis“ savininkė, įsitikinusi, kad rinkoje išlieka tik kokybiškos produkcijos gamintojai. Šiandien šakočiais vaišinamės ne vien per šventes, juos perka išskylautojai, nes gamtoje šakočiai nedžiūsta ir negenda, juos lauktuvių veža emigrantai. Kepėjams tai tik į naudą – vien iš šakočių kepimo gyvenanti verslininkė Danutė Ivanauskienė rodo į tuščias kepyklos lentynas ir sako, kad ypač vasarą bei per didžiulias šventes vos spėjanti vykdyti užsakymus.

Danutė šakočių kepimo cechą įsirengė savo namo kieme. Namu, kuri, kaip pati sako, pasistatė kepdamą ir „žiguliuku“ klientams vežiodama pirmuosius šakočius. Konditerijos mokslus baigusi šilutiškė nutarė atgaivinti močiutės ir mamos receptą, kuris prieš kelis metus užsitarnavo Tautinio paveldo ženklą. Iš pradžių kepusi ir anuomet populiarius figūrinius tortus, Danutė ilgainiui atsidėjo vien šakočių kepimui. „Pagal šeimyninį receptą šakočius kepu nuo 1975 m. Kai pradėjau juos tiekti parduotuvėms, išaugo apimtys, todėl tik juos ir kepu, o antra priežastis yra tai, kad kai daug įvairių gaminių gamini, dažnai nukenčia jų kokybė“, – pasirinkimą gaminti tik vieną konditerijos gaminių aiškina konditerė.

Užsakymų tiek, kad vasaros metu Danutės šakočiams išvežioti neužtektų ir turimų poros autobusiukų, jei tik cechas būtų didesnis. Visgi ne pajėgumo, o patikimų kepėjų stoka

Danutė įvardija didžiausią bėdą. Būtent puiki gaminių forma, kokybė, natūralios sudedamosios dalys, tokios kaip sviestas, grietinė, o ne riebalų mišiniai, padeda Danutės šakočiams jau ketvirtą dešimtmetį rasti vietas ant lietuvių stalo.

„Dažnai mane pirkėjai įtikinėja, kad sumažinčiau kainas, tačiau tam aš turėčiau kepinui naudoti prastesnius miltus, kiaušinių miltelius, sviestą, natūralių medžiagų pakaitalus. Visada kartoju tą patį – prastesnių produktų nenaudosiu, mūsų stiprybė yra ir bus tik kokybė. Be to ir kokybės iš žmonių išsireikalauti yra labai sunku, nes šakotį iškepti – tai ne bandelę ar pyragą, – dėsto šilutiškė. – Jei kepėjoms pasakau, kad iškepė batoną, ne šakotį, iš jų išgirstu visokių kalbų, grasinimų išėiti ir palikti per patį kepimo įkarštį“.

Šilutiškės nuomone, anglai ar iriai prie šakočių sunkiai pratinasi. „Viena moteris nuvežė lauktuvių šakotį anglams. Sako, būčiau geriau pati suvalgiusi – radau šakotį šiukšlių dėžėje. Jiems reikia kremo, o šakotis – nei pyragas, nei sausainis“, – skirtingų šalių įpročius lygina Danutė. Tuo tarpu ant princo Charles stalo per jo vestuves su Diana puikavosi būtent lietuviškas šakotis. Gal šakočio skonis geriau suvokiamas tik kilmingiems aristokratams? Amerikiečiai daug lankstesni įvairioms naujovėms, daugelis mėgsta ir noriai valgo šakočius. Lenkams mūsų šakočiai nepatinka, jiems reikia minštų, kaip kempinė. Tačiau verslininkė nepraranda vilties prisipratinti ir šiuos vartotojus.

„Danutės šakočių“ vadovė Danutė Ivanauskienė didžiuojasi gautu diplomu iš Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos. Jos iškeptas šakotis buvo išrinktas gardžiausiu Žemaitijos krašte. „Žmonės nori mūsų gaminių, – pasakoja Danutė, – gali pajauti, kada dedami nekokybiški produktai ir taupoma. Pabandę kitų šakočių, pirkėjai vis tiek grįžta pas mus“.

Gerai lietuviški šakočiai nepigūs, tačiau mes, lietuviai, ne tokie turtingi, kad pirkume pigius ir neskanius šakočius.

Paruošė Angelė Kavakienė

Mūsų mielasis tėvelis, brangiausias senelis ir prosenelis

A † A MEČYS V. MIKUTAITIS

Mirė 2014 m. kovo 18 d. 12:12 val. ryto Santa Monica, CA.
Gimė 1915 m. vasario 5 d. Lietuvoje.

Gyveno Santa Monica, CA, anksčiau Čikagoje, Brighton Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: sūnus Mindaugas, duktė Megan ir žmona Judy; duktė Vilija, jos sūnus Povilas, jo žmona Abby ir jų sūnus Wyatt; duktė Sigutė Miller su vyru Danny ir jų duktė Lana, duktė Aušrinė Rowell su vyru Richard ir jų sūnus Jonas; dukterėčia Vilija Thomas bei giminės, draugai Amerikoje ir Lietuvoje.

A. a. Mečys buvo vyras a. a. Janinos Arlauskaitės, tėvas a. a. Algimanto.

Priklausė Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo chorui.

Atsisveikinimas įvyks šeštadienį, kovo 29 d. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, 44-ta ir California gatvė, Brighton Park, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Mečys bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A JURGIS KARALIUS

Mirė 2014 m. kovo 21 d. 10:22 val. ryto.
Gimė 1924 m. balandžio 19 d. Lietuvoje.

Gyveno Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Nuliūdę liko: sūnus Medardas; sūnus Rytis, anūkas Vytautas bei kiti giminės.

A. a. Jurgis buvo vyras a. a. Jadvygos.

Velionis pašarvotas antradienį, kovo 25 d. nuo 3 val. p. p. iki 9 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 26 d. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park, 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Jurgis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

SMILGA 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
EXCEL INSURANCE 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
ATLANTIC EXPRESS CHICAGO 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919
LITHUANIA PLAZA 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
KUNIGAİKŠČIŲ UŽEIGA 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
RŪTA 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
ALWAYS WITH FLOWERS 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
EURUS DELI 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
BALALAIKA MUNDELEIN 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660
WONDERS OF NATURE 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-229-9450
BOČIU MENĖ 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos** Nekalto Prasadėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį penktadienį, kovo 28 d., 3 val. p. p. kun. Rimantas Gudelis praves Gavėnios rekolekcijas ir susitaikinimo pamaldas. Ketvirtąjį Gavėnios sekmadienį, kovo 30 d., 10 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. Gediminas Keršys. Per šv. Mišias prisiminsime mūsų ilgametį parapijietį ir choristą, a.a. Mečj Mikutaitį. Po pamaldų parapijos salėje bus „Gavėnios sriubos pietūs“, skirti paremti Vilkaviškio vyskupijos jaunimo centrą. Sriubą išvirs ir duonos iškeps kun. Gediminas Keršys.

■ **Šeštadienį, balandžio 5 d., 2 val. p. p.,** švenčiant Švč. Mergelės Marijos Nekalto

Prasadėjimo parapijos (Brighton Parke) 100-to metų jubiliejų, bažnyčioje bus laikomos specialios šv. Mišios pagerbti buvusius parapijos mokinius ir mokytojus, visus kunigus ir Šv. Kazimiero seseles, dirbusius šioje parapijoje. Po šv. Mišių bus vaišės didžiojoje salėje. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **„Grandies“ tautinio ansamblio jubiliejinis** 55-erių veiklos metų koncertas „Atverkim šokių kraičio skrynią“ vyks šeštadienį, gegužės 10 d., Downers Grove North gimnazijos teatre, 4436 Main Street, Downers Grove, IL. Pradžią 4 val. p. p. Bilietus užsisakyti galite pas Daivą Meilienę tel.: 630-296-0936 arba el. paštu: grandiskoncertas2014@gmail.com.

IŠSIKIRPK!

42nd Annual
**Lithuanian
Festival
of Baltimore**
Bringing the Baltic to the Bay

Pristatome Baltiją prie įlankos BALTIMORĖS LIETUVIŲ DIENOS

Marylando Lietuvių festivalio komitetas skelbia, kad 42-asis kasmetinis Lietuvių festivalis vyks gegužės 10–11 dienomis nuo 11 val. r. iki 6 val. v. Catonsville Armory, 130 Mellor Avenue, Catonsville, Maryland.

Baltimorėje ir aplinkiniuose rajonuose nuo seno gyvena daug pirmos, antros ir trečios bangos Amerikos lietuvių (atvykusių amžiaus pradžioje, po Antro pasaulinio karo ir po 1990 metų, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę). Visų kartų lietuviai, jų vaikai, sutuoktiniai, draugai ir visi kas myli Lietuvą, vieną kartą per metus renkamės pasimėgauti lietuviškomis tradicijomis ir kartu pasilinksminti.

Mes kviečiame ir mūsų draugus iš kaimyninių šalių – Latvijos, Estijos, Lenkijos, Suomijos, Vokietijos, Rusijos, Danijos ir Švedijos. Jie žino kaip linksminasi lietuviai! Tai yra kasmetinis festivalis, vykstantis jau 42-us metus iš eilės, kuriame lietuviai ir jų draugai švenčia senos šalies tradicijas. Lietuva yra Rytų Europos šalis ant Baltijos jūros kranto, o tai labai panašu į mūsų Chesapeake įlanką, todėl mes manome, kad tai pats geriausias tautinis festivalis Marylande, nes mes „Pristatome Baltiją prie įlankos“!

Prisijunkite prie mūsų gegužės 10–11 d., Motinos dienos savaitgalį, atsiveskite savo mamas, močiutes, tetas, dukras ir leiskite joms pasimėgauti senos šalies tradicijomis. Karinė ir meno parodos supažindins jus su Lietuvos istorija ir kultūra. Abi dienas koncertuos tautinių šokių grupė ir Washingtono Kristijono Donelaičio lietuviškos mokyklos vaikučiai. Ar sakėme, kad bus muzika ir šokiai? Žinoma, kad bus! Taip pat bus daug ir įvairaus lietuviško maisto, gėrimų, rankdarbių, papuošalų, suvenyrų ir dar daug daug visko! Mes taip pat ruošiamės kviesti kitų šalių meno atlikėjus.

Bet geriausia yra tai, kad žmonės mielai jungiasi prie Baltimorės lietuvių ir atvyksta į festivalį iš visos Maryland valstijos, o taip pat Washingtono, Virginijos, Pensilvanijos paragauti lietuviškų dešrelių, bulvinių blynų, kugelio, šaltibarščių, cepelinų ir lietuviškų saldėsių. Bus ypatingai didelis lietuviško alaus pasirinkimas ir žinoma, mūsų garsusis lietuviškas midus – „Viryta“, kuris gydo galvos skausmus, pagirias ir kelia nuotaiką! Išgerkite taurelę ir šokite su savo Močiute!

Įėjimo mokestis – 5 dol. suaugusiems, vaikai iki 12 metų įleidžiami nemokamai. Nemokamas mašinų pastatymas, prieinama neįgaliesiems. Tad atvykite su savo šeimomis šeštadienį ar sekmadienį, o dar geriau abi dienas ir rimtai pasilinksminkite. Mes nuoširdžiai kviečiame jus pamatyti kaip „Pristatome Baltiją prie įlankos“!

Sielovados konferencija

Šeimos metų proga JAV lietuvių katalikų sielovados konferencija gegužės 2–3 dienomis skiriama religiniam ugdymui šeimose. Ateitinių namuose, Lemonte pagrindinė pravedėja bus dr. Aldona Lingertaitienė iš Bostono, tos arkivyskupijos sielovados darbuotoja, dalyvavusi konferencijoje prieš metus. Sąskrydį kviečia užsienio lietuvių sielovada Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas prel. Edmundas Putrimas.

Penktadienį, gegužės 2 d. Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje Pacek (Giedraičių) šeima giesmėmis bei instrumentų palyda vadovaus maldos ir šlovinimo vakarui. Pacek šeima pastoviai groja ir gieda Marijos Gimimo bažnyčioje Marquette Parke, taip pat atlieka gavėnines bei kalėdines programas kitose bažnyčiose bei renginiuose.

Šeštadienį, gegužės 3 d. Ateitinių namuose, nuo 9 val. r. vyks registracija ir dr. Lingertaitienės užsiėmimas tema „Tikėjimas – šeimos gyvastis“. Pokalbis paprastai vyksta pasidalinimu iš šeimų patirties forma. Čia numatyta supažindinti su duomenimis apklausos, Grasilos Reinytės Petkienės dalytos Čikagos apylinkių šeimoms, kaip tikėjimas ugdomas mū-

sų šeimose. Labai tikimasi, kad vaikus lituanistinėms mokykloms atvežę tėvai ir motinos galės dalyvauti.

Konferencijoje dalyvaus ir atstovai iš kitų parapijų bei miestų, atvežę žodinius bei vaizdinius pranešimus apie veiklą, nuotaikas, projektus, ypač šeimų klausimais. Prel. Putrimas taip pat tars žodį iš patirties bei išpūdžių įvairiose šalyse. Planuojame pasitarti apie parapijų bei lituanistinėse mokyklose mokančių mokytojų patirtį, poreikius, nuolatinį lavinimąsi, talką šeimoms, pasiruošimą sakramentams.

Šeštadienio vakarą kviečiamos šeimos su vaikais dalyvauti „žaidimų vakare“, kuriam vadovauja Audra Kubiliūtė su talkininkais (tokie vakarai pravedami sendraugių ateitinių Dainavos stovykloje). Sekmadienį Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčioje 9 val. r. – „Vaikų Mišios“ su „Vyturio“ chorą, pritaikytomis giesmėmis, pamokslu.

Konferencijoje kviečiama dalyvauti ir visuomenė, katalikiškų draugijų bei veiklos žmonės, visi norintieji Šeimos metais dalytis rūpesčiu ir parama mūsų šeimoms. Registruotis Matulaičio misijos raštineje tel.: 630-257-5613 arba: matulaitismission@gmail.com.

Antanas Saulaitis, SJ

Gavėnia – pasiruošimas Krikštui ir Šv. Velykoms

Švč. Mergelės Marijos Gimimo Bažnyčioje Marquette Parke kovo 29 d., šeštadienį, 3 val. p. p. vyks Gavėnios rekolekcijos, Susitaikymo sakramento (išpažinties) apeigos.

REKOLEKCIJAS PRAVES SVEČIAS IŠ LIETUVOS
kun. Rimantas Gudelis.

IŠPAŽINTIS KLAUSYS
kun. Jaunius Kelpšas, kun. Rimantas Gudelis ir
kun. Antanas Gražulis.

Kviečiame aktyviai dalyvauti Susitaikymo pamaldose.

JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius praneša apie pasikeitusias lankytojų priėmimo valandas. Socialinių reikalų skyrius priima lankytojus **sekmadieniais nuo 9 val. r. iki 12 val. p. p.** Patarimai dėl socialinių paslaugų teikiami nemokamai. Norėdami susitarti dėl konsultacijų, skambinkite **tel. 630-757-8788** ir palikite žinutę. Dėl dokumentų notarizavimo – **tel. 708-269-3070.**

Socialinių reikalų skyrius įsikūręs Pasaulio lietuvių centre – kambarys S-4. Įėjimas prie sporto salės.

WWW.DRAUGAS.ORG